A°. 1864. N°. 129. Maandag 28 November. VIIde Jaargang.

BATAVIAASCH HANDELSBLAD.

HOOFD-BUREAUX: te Batavia bij BRUINING & WIJT. -- Te Rotterdam bij M. WIJT & ZONEN.

BERIGT.

H. H. Inteekenaars worden beleefd verzocht, bij tijds de Abonnements-gelden over het 1ste halfjaar 1865 franco over te maken, (tegen toezending van een Postwissel à f 15,—) ten einde geene vertraging in de ontvangst dezer Courant te ondervinden.

Prijzen bij VOORUITBETALING.
Brieven FRANCO.

Inteekening.

Per halfjaar voor geheel Nederlandsch-Oost-Indie .... f 15,—
" jaar voor Nederland .... " 55,—

Bekendmakingen:

Eerste plaatsing per 5 woorden .... f —,40
Iedere opvolgende plaatsing de Helft.
Beneden 10 woorden rekenen voor dat getal.
Zegels voor elke twee plaatsingen:
Voor eene Bekendmaking t/m 45 woorden f —,30, t/m 95 woorden f —,60, boven 95 woorden f 1,20.

Postkantoor.
Sluiting Fransche Mail
Dingsdag 29 November.

Sluiting Engelsche Mail
Donderdag 1 December.
Des Avonds ten 8 ure.

Op Dingsdag den 6den December zullen Postpakketten worden gesloten voor MACASSER, TIMOR KOEPANG, DELHI en de MOLUKKEN; en

op Woensdag den 7den December voor BILLITON, PONTIANAK, SAMBAS en SINGKAWANG.

De daarvoor bestemde Brieven kunnen die dagen worden bezorgd te Weltevreden tot 's avonds 5 uur, in de Stad tot 4 uur.

Verkoopingen.

Dingsdag 29 November, voor het woonhuis van den heer *van Deinse*, door *Gebr. Roselje & Co.*

en

voor de pakhuizen van de firma *Rolufs & Co.* door *F. Cassalette & Co.*

Woensdag 30 November, voor het woonhuis van den heer *E. Watson*, door *van Slooten, Morgan & Co.*

en

Hout-Vendutie, door *F. Cassalette & Co.*

Donderdag 1 December, voor het woonhuis, van den boedel van wijlen *Jachman.*

en

voor het commissiehuis van *F. Cassalette & Co.*

Vrijdag 2 December, voor het woonhuis van den HoogwelGeb. heer *Jhr. van der Wijck*, door *F. Cassalette & Co.*

en

voor het commissiehuis van *van Slooten, Morgan & Co.*

Zaturdag 3 December, In 't vendulocaal.

Maandag 5 December, voor het woonhuis van den heer *Boers*, door *F. Cassalette & Co.*

en

voor het commissiehuis van *Gebr. Roselje & Co.*

Dingsdag 6 December, voor het woonhuis van den heer *Harting*, door *van Riet & Wijnveldt.*

en

voor het commissiehuis van *John Prijce & Co.*

Woensdag 7 December, voor de fabriek van *Azen*, door *John Prijce & Co.*

Donderdag 8 December; Executie voor een huis op Bidara Tjina.

en

voor het commissiehuis van *van Riet & Wijnveldt.*

en

Hout-Vendutie, door *John Prijce & Co.*

Vrijdag 9 December, voor het woonhuis van Kapt. *Aiten*, door *van Slooten Morgan & Co.*

en

voor het commissiehuis van *van den Abeelen & Co.*

Zaturdag 10 December, Suiker- en Koffijveiling in 't vendulocaal.

Trouw-, Geboorte- en Doodberigten.

Voorspoedig bevallen van een ZOON, vrouwe *Louise Elisabeth Miesegaes, Prins.*
SAMARANG, 20 November 1864. (6140)

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER *J. H. van der Leeuw, Ottenhoff.*
SAMARANG, 23 November 1864. (6136)

Bevallen van eene DOCHTER, *S. W. van Hogezand, geb. Zon.*
BATAVIA, 25 November 1864. (6113)

Verkoopingen.

Op DINGSDAG den 29 November 1864,
wegens likwidatie,
in de Toko van de heeren **Rolufs & Co.**
op *Passar Pisang*, door

F. CASSALETTE & Co.,

van diverse Scheepsbenoodigdheden:

Geteerd en Manilla Touwwerk in alle dimensiën, divers soorten Lijnen, Kettingen, Blokken, Engelsch en Hollandsch Zeildoek, Vlaggedoek, Verfwaren, Loodwit, Groene, Geele, Blaauwe en Zwarte Verf, gekookte en ongekookte Lijnolie, Borstels en Kwasten, Spijkers in soorten, Klinknagels, Leder, Poetssteenen, Patentglazen, divers IJzerwerk en Timmermansgereedschappen, complete kisten Timmermansgereedschap, IJzeren en Koperen Ketels, Pompen, Ankers enz.

Kompassen, Seinlantaans, Kijkers, Oxtant, Sextant, een Bascule, een Brandspuit, een Sloep met toebehooren. Eenige Scheepsprovisien. Verder: het **Meubilair**, bestaande uit Stellingen, Rakken, Lessenaars, eene Brandkast, Copieerpersen enz. enz. (6125)

Op DINGSDAG den 29 November 1864,
wegens vertrek,
ten huize van den WelEd. Gestr. Heer

F. J. R. VAN DEINSE,

aan het Koningsplein (hoek *Gang Secretarie*), door

Gebr. Roselje & Co.

van een' netten en wel geconserveerden **INBOEDEL**, bestaande uit divers **Meubilair**, Spiegels, Schilderijen, eene welluidende en voor dit klimaat vervaardigde Piano van *"Erard"*, goedloopende Paarden, Een Milord en Palanquin.

Op Maandag den 28 te bezigtigen. (6124)

WOENSDAG 30 November 1864,
wegens vertrek,
voor het woonhuis van den Heer

WATSON,

Koningsplein, Gang-Boentoe, door

van Slooten, Morgan & Co.

van eenen kleinen en netten Inboedel,
voorts:

1 soliede Engelsche PARK PHAETON, 1 ligte HANDCHAIS, een span hardloopende WAGENPAARDEN, 1 RIJPAARD, TUIGEN, STALGEREEDSCHAPPEN.
En wegens vertrek van den Heer **T. B. Taylor**, van een BENDIE, BENDIETUIG en 2 fameuse BENDIEPAARDEN. (6101)

HOUT-VENDUTIE

op WOENSDAG 30 November 1864,
op het plein **Tijgers-Gracht**, naast de Fabriek der heeren *Azon & Co.*,
(6126) van Gezaagde

DJATTIE-BALKEN etc. etc.

Op DONDERDAG den 1 December a.s.
bij

F. Cassalette & Co.

van

40 Oxhoofden ROODE WIJN.
25 Kisten JAPANSCHE SOLJA.
25 " " SAKKIJ
100 Dozijn AMERIKAANSCHE STOELEN.
50 HANGSTOLPEN.
SPIEGELS en SCHILDERIJEN, HANG- en TAFELLAMPEN, REISZAKKEN, LANTAARNS, NACHTLICHT, PORTE-MONNAIE en CIGARENKOKERS, KINKERWAGENTJES.
MEUBELDAMAST, JACONET, DAMESKLEEDEN, Geborduurde ZAKDOEKEN, HANDSCHOENEN, DASSEN, LINT, Chinesche ZIJDE, Geparfumeerde ZEEP.
Een Kist LUNEPAPIER en ENVELOPPES bij kleine kavelingen.

SPEELGOED,

Etagère Voorwerpen, Cigarenzetjes, Inktkokors, Werkdoosjes, enz. enz. (6103)

Op de Vendutie van Donderdag den 1 December a. s. bij

F. Cassalette & Co.,

zal worden verkocht:

Eene zeer fraaije en groote Tooverlantaarn,

(6114) met eene menigte bewegbare beelden.

Op de Vendutie van Donderdag den 1sten December a.s., bij

F. Cassalotte & Co.,

zal alsmede worden verkocht: (6104)

EEN PIANINO.

Op DONDERDAG den 1sten December 1864,
voor het Sterfhuis van den Inlander

JACHMAN,

op *Molenvliet* (*Krokot*), van diverse **Meubelen**, nieuwe WAGEN- en BENDIE-TUIGEN, 1 partij ZADELMAKERS-GEREEDSCHAPPEN, enz.

Bijgebragte goederen worden aangenomen. (6097)

VRIJDAG 2 December 1864,
voor het Commissiehuis van

Van Slooten, Morgan & Co.,

van diverse goederen,

bijzonder mooi KINDERSPEELGOED, in kleine kavelingen, 14 kisten NAAIGAREN, etc. etc. (6102)

Op de Vendutie van VRIJDAG 2 December zullen de ondergeteekenden verkoopen:

3806 A. ℔ THEELOOD in blokken.
(6100) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Op VRIJDAG den 2 December a.s.
wegens vertrek,
ten Huize van den HoogWelGeboren Heer

Jkh. Mr. H. C. van der Wijck,

op *Menteng*, door

F. Cassalette & Co.,

van zijnen netten en goed onderhouden **Inboedel**, bestaande grootendeels uit Europ. MEUBELEN, WAGENS, PAARDEN, melkgevende KOEIJEN, enz.

Daags te voren Donderdag den 1sten voor een ieder te bezigtigen.

Geene goederen kunnen worden bijgebragt. (6127)

Openbare Verkooping

op ZATURDAG 3 December 1864,
in het VENDU-LOCAAL te Batavia, van:

1o. Een vierde aandeel in een stuk **TUINGROND**, bebouwd met een Makassaarsch Huis van Bamboe op houten stijlen, met atap gedekt, gelegen in buurt of wijk *Kampong Tanang*, verpondingsnommer 9542;

2o. Een stuk **TUIN- en ZAAILAND**, gelegen in buurt of wijk *Soekaboemie*, verpondingsnommer 9420;

3o. Een perceel **ZAAI- en BOUWLAND**, gelegen in het *Westerveld* van Batavia, Blok P, Deel 10, No. 58, Verpondingsnommer 5729, Buurt of Wijk *Paninggaran.*

(6119) J. VAN GENNEP qq.

Op MAANDAG den 5den December a.s. zal bij

GEBR. ROSELJE & Co.

in Vendutie worden verkocht:

5 Kisten in Frankrijk vervaardigd Speelgoed,

de sorteering is bijzonder fraai en zeer geschikt voor het St. Nicolaas Feest, de Kavelingen zijn van af heden te bezigtigen. (6117)

GEBR. ROSELJE & Co.

zullen op **Maandag** den **5den** December a. s., in Vendutie zonder reserve verkoopen: de vroeger geannonceerde

Compleete LOCOMOBILE,

van drie Paardenkracht en Pomp-inrigting; het machine is thans opgesteld en van af heden te bezigtigen. (6116)

Op de Vendutie van **Maandag 5 December** zullen **Gebr. Roselje & Co.** verkoopen, tot sluiting van rekening:

6 IJzeren AAMBEELDEN, van 200 tot 400 Amst. Ponden, 12 DOMMEKRACHTEN, No. 8 tot 12, en 6 kisten TIMMERMANSGEREEDSCHAPPEN. (6142)

Op Donderdag den 15 December zullen GEBR. ROSELJE & Co. in Vendutie verkoopen:

eene compleete Machine

tot het vervaardigen van IJs, uit de Fabriek van Carré te Parijs. (6118)

Billiton Tin.

Veiling in de eerste dagen der maand **December** aanstaande. (6128)

Diverse Bekendmakingen.

Ontvangen per „Art Union:"

Dubbele Pleeten Amerikaansche IJSKANNEN

à f 30,— contant.

W. B. PEARSON,
(6082) Agent *Tudor Ice Co.*

à Contant

Gelithographiëerde Visitekaartjes

à f 7,— per 100,

(6078) bij BRUINING & WIJT.

Ontvangen:

prachtige BLOEMEN en COIFFURES,

zwart VETERBAND, SOUTACHE, GARENS, dames SCHOENEN, heeren en dames Glacé HANDSCHOENEN, CRISTAL- en GLASWERK, fijn PLEETWERK, Gouden POTLOODEN, MEDAILLONS, FLACONS, VESTKETTINGEN en ARMBANDEN, enz.

(6106) W. LOONEN & Co.

Bij BRUINING & WIJT

à Contant verkrijgbaar met veel verminderde prijs:

De Sturler,

de Landbouw in O. I.,

gebonden, vroeger f 20,30 thans f 18,—, franco per post f 19,50.

Nieuwenhuis,

Woordenboek van Kunsten en Wetenschappen,

8 dln., gebonden in 4 banden, vroeger f 71,55 thans f 65,—, franco per post f 69,—.

Landolt,

Militair Woordenboek,

gebonden, vroeger f 10,65 thans f 9,—, franco per post f 9,60.

Bovengenoemde hoogst belangrijke werken zijn keurig gebonden in maroquin lederen banden met vergulde rugtitels.
(6139)

In Commissie ontvangen:

Eene Factuur SPIEGELS in Vergulde LIJSTEN.

Twee Amerikaansche IJS-KISTEN.

(6111) VAN DEN ABEELEN & Co.

Speelgoed.

Een allerkeurigst assortiment voor JONGENS en MEISJES te verkrijgen bij

(6130) B. CHARLES.

Ontvangen:

Puike BOTER,

à f 16,— het Vaatje, niet goed terug.

(6107) W. LOONEN & Co.

Boekhandel BRUINING & WIJT.

à contant verkrijgbaar op franco aanvrage:

1865

KANTOOR-AGENDA,

bevattende, boven de gewone aanwijzingen enz., bij elken datum het getal der verloopen en nog niet verloopen dagen van het jaar, ter vergemakkelijking in de berekening van renten, verval van wissels en acceptatiën, enz. (6081)

f 3,—, Franco per post f 3,50,

ZAK-ALMANAK,

f 2,—, Franco per post f 2,50.

KANTOOR-ALMANAK,

(Kleurendruk)

f 1,—, Opgeplakt f 1,50,

zooals beide reeds sedert vele jaren werden uitgegeven.
Mede verkrijgbaar bij M. BLOK & Co. te *Cheribon.*

Aandeelen in de Javasche Bank

verkrijgbaar bij

(6079) GEBR. ROSELJE & Co.

Inlandsche en Europesche MEUBELEN.

6129 VAN DEN ABEELEN & Co.

SCHILDERIJ-LIJSTEN:

vierkant en ovale met passe-partout voor **Photografien** en **Schilderijen.**
Photographische Albums en Kaarten-Standaards.
In groote verscheidenheid, tegen billijke prijzen
5642) bij G. KOLFF & CO.

Boekhandel BRUINING & WIJT.

Onderstaande

KINDERWERKJES,

bijzonder geschikt voor **St. Nicolaas Cadeaux,**

zijn à **Contant** *verkrijgbaar:*

Verhalen uit den vreemde, geb. f 1,45.
Zomer- en Wintervreugd f 2,90.
De deugd verheugt het hart, geb. f 1,20.
Hoffmann, Het huisgezin v. d. visscher, geb. f —,90.
Zoo spelen de kinderen, geb. f 1,35.
Tante Jans, Het eerste boekje, geb. f 1,70.
Schmid, Laatste vertellingen, geb. f —,90.
Korte Levens- en Karakterschetsen f 1,45
van Soest, O. I. gedichtjes f 2,20
De Kinderwereld, geb. f 1,—.
v. d. Broek, Bloemen, geb. f 2,20.
Evangeline, de bevende berg, geb. f 1,65.
Spuijman, Goede raad kan nimmer kwaad, geb. f 1,10.
van Leeuwen Lz., Sneeuwklokjes, geb. f 1,60.
Het Guldensboekske voor lieve kleinen, geb. f 1,50.
Nederlandsche vrouwen, geb. f 1,—.
De Koning der Zwanen, geb. f 1,—.
Clavereau petits poèmes, geb. f 1,35.
Id. Id. ing. f —,60.
Zomervruchten, geb. f 1,80.
Voorjaarsbloemen, geb. f 1,80.
Leliën des velds, geb. f 1,50.
Heidebloempjes, geb. f 1,50.
Hofland, de Zoon van den Kunstschilder, geb. f 1,45.
Id. Rijke en arme jongens, geb. f 1,20.
Evangeline, Een geschenk voor kinderen f —,40.
Macé, Historie van twee appeljongens f 1,50.
" Een hapje brood, geb. f 3,40.
Java prentenboek voor de N. I. jeugd, 2 dln. geb. f 8,40.
Robinson Crusoé, Levensgeschiedenis, geb. f 4,70.
Mackenstein-Koning Nieuwe figuranten, geb. f 1,20.
Dentsch, de Wereld en hare beproevingen f 1,70.
Nieuw getallen-alphabeth f —,30.
Wat er van Hennep komt f 1,—.
Het haasje in 't kruid f —,90.
Het leven in de wereld, 4 stn. f 2,90.
Een nieuw A. B. Boek f —,30.
Schmid, Lizette f —,50.
Het spelende Turnen voor jongens f 1,—.
Bilderwelt, 2 thl. f 1,70.
Landelijke Tafereelen f —,70.
Geschiedenis van de Hoenderfamilie f 1,—.
Freunde und Feinde unter den Vögeln f 1,—.
Auf! in die freie Natur! f 1,15.
Album der kleinen Freunde f 1,—.
Prenten A. B. boek f —,25. (6138)
Sijthoff's Prentenboek gekl., 10 boekjes f 6,—.
Prentenboek tot Nut van 't Algemeen ongekl. f —,50.
Id. id gekl. f —,75.
Bijbelsche historieplaten voor school en huisgezin f 12,—.
van den Broek, Kleine gedichtjes, geb. f 1,35.
O! wat mooije sprookjes f 1,70.
Kleine vertellingen voor lieve kleine hartjes f 1,80.
Gouverneur, 1001 nacht, geb. f 2,30.
" Gedichten en Rijmen f 2,30.
Macé, de Nieuwe moeder de Gans, geb. f 1,80.
" " ing. f 1,45.
Gerdes, de Woning eener Weduwe ing. f 1,—.
Anna's Teekenboekje ing. f —,60.
van den Broek, Kindergedichtjes 3 st. f 1,10.
Gedichtjes voor kinderen, ing. f 1,10.
van den Broek, Liederkransje f —,40.
" Bloem f —,40.
" Spel en Ernst f —,40.
" Uit het leven f —,40.
" Kleine gedichtjes f —,60.
Ernst en luim, Kooren, Canons en liederen voor jeugdige Zangeressen en Zangers 1e. en 2e. stukje f —,40.

BOEKHANDEL — BRUINING & WIJT.

à Contant verkrijgbaar

de ondervolgende Werken, welke keurig ingebonden, zich bijzonder aanbevelen als CADEAUX bij het aanstaande St. Nicolaas-feest.

Henrich Heine, Sämmtliche Werken, 23th., geb., ƒ 44,25.
Bilderdijk's, Dichtwerken, 16 dln., geb., ƒ 60,70.
Vrouwe Bilderdijk's, Dichtwerken, 3 dln. geb., ƒ 12,55.
Buddingh, Reizen Neêrl. Oost-Ind., 3 dl., (prachtb.), ƒ 29,50.
Java, Tooneelen uit het leven, karakterschetsen en kleederdragten van Java's bewoners door E. Hardouin, met tekst van W. L. Ritter (pracht uitgave), ƒ 33,85.
Idem in karton, ƒ 9,—.
Israëls, De kinderen der Zee, schetsen naar het leven, gedichten van Nicolaas Beets, (prachtband), ƒ 10,20.
Phantasie en Kunst, (prachtband), ƒ 8,20.
Mozaïek, Kunstalbum id. ƒ 9,—.
Historische Vrouwen, 2 dln., (prachtband), ƒ 20,40.
da Costa's, Compleete Dichtwerken, 3 dln. geb., 29,50.
Scheffer-Album, ƒ 17,40.
Bladzijden uit de Geschiedenis van Neêrl. Roem en Grootheid, geb., ƒ 19,80.
ten Kate, Dichtwerken, 4 dln., ƒ 21,15.
" Gedichten Balladen en Romancen, ƒ 5,30.
" Jeruzalem verlost, ƒ 5,30.
" Dramat. en Didaktische Poëzij, ƒ 5,30.
" Gedichten, Verhalen en Vertellingen, ƒ 5,30.
" Lier en Harp, ƒ 2,90.
" Bloemen uit den vreemde, ƒ 2,20.
" Pampoëtikon, ƒ 4,70.
" De Giaour, ƒ 4,20.
van der Hoop, Gedichten, 4 dln., 2 banden, ƒ 7,95.
" Waarheid en Kunst, dichterl. schetsen, ƒ 2,30.
Hofdijk, Dichterlijk Album, ƒ 4,60.
van Lennep, Poëzie, ƒ 2,30.
Heemskerk, Onze Vader, ƒ 1,70.
Genestet, Leekedichtjes, ƒ 1,80.
de Waal, Uit een pastorie uit den achterhoek, ƒ 2,30.
de Bull, Een beeld der toekomst, ƒ 3,50.
" Verspreide gedichten, ƒ 2,30.
" Binnenhuisjens, ƒ 2,65.
" Naar de Natuur, ƒ 2,65.
Bogaers, Gedichten, ƒ 3,40.
" Balladen, ƒ 3,40.
" Togt van Heemskerk naar Gibraltar, ƒ 2,05.
" Jochébed, ƒ 3,—.
Apostelen en Profeten, ƒ 3,70.
Pierson, Intimis, ƒ 2,55.
Souvestre, Een Wijsgeer onder de Hanebalken, ƒ 1,95.
van Effen, Ernst en Boert, ƒ 3,72.
Schleiermacher, door *Elisa Maier*, ƒ 1,50.
Klikspaan, Studentenleven en Tijpen, 3 dln., ƒ 10,60.
van den Broek, Souvenir voor Hollands schoonen, ƒ 2,20.
W. Scott's, Werken.
" de Abt, ƒ 4,70.
" Quentin Durward, ƒ 5,10.
" Kasteel Kenilworth, ƒ 5,10.
" Waverlerij, ƒ 5,10.
" Oudheidkenner, ƒ 5,10.
" Hart van Mid-Lothian, ƒ 5,15.
" Bruid van Lammermoor, ƒ 4,25.
Cervantes, Don Quichote, 2 dln., ƒ 11,20.
Shakspere, Othello, Macbeth, de Storm, ƒ 4,50.
" Hamlet, Orlando, Rosalinda, ƒ 4,10.
Tasso's, Jeruzalem verlost, ƒ 5,25.
Claudius, Wansbecker Bode, ƒ 6,85.
Sterne's, Tristam Shandy, ƒ 5,10.
Swift, Reizen van Gulliver, ƒ 4,10.
Wieland, de Abderiten, ƒ 3,30.
de Lamartine, Jocelijn, ƒ 3,40.
Young, Nachtgedachten, 2 dln., ƒ 6,—.
Longfellow, Gedichten; ƒ 2,45.
" Evangeline, ƒ 1,95.
Tegner, Frithiofs Saga, ƒ 3,30.
Goldsmith, Predikant van Wakefield, 2,20.
Fielding, Tom Jones, 3 dln., ƒ 9,50.
Bulwer, Mijn Roman, 4 dln., 10,80.
Charles Dickens, Werken.
" Dombey en Zoon, 3 dln., ƒ 9,35.
" Het verlaten huis, ƒ 3 dln., ƒ 9,80.
" David Copperfield, 3 dln., ƒ 9,90.
" Nicklebij, 3 dln., ƒ 8,65.
" Samuel Pickwick, 2 dln.; ƒ 6,80.
" Nellij, ƒ 4,85.
" Maarten Chuzzlewit, 3 dln., ƒ 8,85.
Loosjes, Maurits Lijnslager, ƒ 2,15.
Bilderdijk, Poëzij, ƒ 2,15.
Langendijk, Blijspelen, ƒ 1,70.
Fokke, Helicon, ƒ 1,70.
Bellamy, Gedichten, ƒ 1,70.
Heemskerk, Arkadia, ƒ 1,70.
Bruno Daalberg, Lektuur, ƒ 1,70.
Haafner's, Reizen, ƒ 1,70.
Huijgens, Korenbloemen, ƒ 1,70.
Rotgans, Boerenkermis, ƒ 1,10.
Vosmaer, Maarten Vroom, ƒ 1,10.
Weiland, Scribleriana, ƒ 1,10.
Poot, Minnedichten, ƒ 1,10.
Stijl, Leven van Jan Punt, ƒ 1,10.
de Lannoy, Gedichten, ƒ 1,10. (6037)

MEUBELMAGAZIJN, B. Charles,
(Toko-Senen.)

Steeds voorzien van alle soorten van MEUBELEN beveelt zich aan tot de uitvoering van alle soorten van **Commissiën**, **Verzending** en **Verpakking** van Goederen enz. tot zeer matige prijzen. (6131)

Fabriek WILLEM III.
E. Chaulan, Deeleman & Co.

Machine-Fabriek, IJzer- en Kopergieterij, Ketelmakerij, Zagerij, Koperslagerij. Depôt van alle soorten van gezaagde Houtwerken, enz., enz. (6121)

GRIMAULT & Cie. Apothekers te Parijs.
Borstziekten.
Siroop van onderphosphorigzure Kalk.

Dit nieuwe geneesmiddel hoogst aangenaam van smaak, onfeilbaar voor de genezing van hoest, verkoudheden, zinkingen, griep, borstontsteking, is tevens het krachtigste heilmiddel voor tering. Het stilt de hoest, doet het nachtzweeten ophouden en de zieke verkrijgt spoedig hare vorige gezondheid terug.

Geen Levertraan meer !!
Sirop de Raifort Jodé.

Volgens de verklaringen der geneesheeren van de hospitalen te Parijs, aangegeven in het nevensgaand verslag, en de goedkeuring van verschillende academiën, wordt deze Stroop met het beste gevolg in plaats van de Levertraan aangewend, welke zij inderdaad verre overtreft. Zij geneest borst-, klier- en waterachtige ziekten, bleekzucht, verloren eetlust, reinigt het bloed en geeft kracht aan het gestel; in een woord zij is het krachtigst bekende bloedzuiveringsmiddel, dat niet zooals het Potassium en IJzer Jodure de ingewanden of de maag verzwakt en vooral de ongezonkte werking op klierachtige kinderen heeft. Doctor Cazenave, van het Hospitaal Saint-Louis te Parijs, prijst deze Stroop bijzonder tegen huidziekten aan.

Oplosbaar Phosphorzure IJzeroxijde van Doktor Leras.

Dit nieuwe staalmiddel bevat in vloeibaren toestand de hoofdbestanddeelen der beenderen en van het bloed. Volgens de in de hospitalen te Parijs plaats gevonden waarnemingen overtreft dit middel het staal melkzuur IJzer, of IJzer Jodure Pillen en geneest snel en zonder verstoppingen te veroorzaken, bleekzucht, maagziekten, slechte spijsvertering, bloedverarming, moeijelijke maandstonden en witte vloed. Het is het beste toevoegsel tot levertraan, de voortreffelijkste gezondheidsbehouder in warme luchtstreken en voor zwakke of teringachtige gestellen.

Elixer van Pepsine tot bevordering der Spijsvertering.

Dr. Corvisart, ridder van het legioen van eer en geneesheer van Z. M. den keizer der Franschen, is men de aanwending der Pepsine verschuldigd; het is het maagvocht of veelmeer het gezuiverde spijsverteringsbeginsel zelve. Wanneer door eenige oorzaak, dit beginsel ontbreekt, heeft zulks slechte spijsvertering, galachtige ontsteking der slijmhuid, der maag en ingewanden, oprispingen, slijmerigheid, anemie, verlies der krachten en bij vrouwen witte vloed ten gevolge. Het Pepsine Elixer dat zich op de goedkeuring van de geneeskundige Faculteit der Parijsche Academie grondt, overwint snel deze verschijnselen en doet de braakingen bij zwangere vrouwen ophouden.

Plantaardige inspuiting en Capsules van Matico.

De bladen van den Matico, een Peruaansche boom, in bovengenoemden vorm bereid, genezen spoedig en ontfeilbaar Gonorrhoea, zonder eenige vrees voor schadelijke gevolgen. De beroemde Professor Ricord te Parijs verwerpt thans alle andere middelen. De Injectie word aangewend bij pas ontstane, de Capsules bij meer verouderde of ingewortelde gevallen, die na gebruik van Copaiva, Cubeben of Metaalaardige inspuitingen zijn overgebleven.

Algemeen Depôt te *Parijs* Apotheek van GRIMAULT & Cie., Rue de la Feuillade, 7. Te *Amsterdam* bij ULOTH, Groogist, Zeedijk. Te *Batavia* bij W. LOONEN & Cie.

Depôts

G. WILCKE te *Batavia*.
B. OVERBEEK te *Soerabaya*.
M. BLOK & Co. te *Cheribon*.
J. A. v. d. VOORT te *Tegal*.
SUTHERLAND, voor *Macassar* en de *Molukkos*. (6122)

THE PERFUME OF THE
WESTERN HEMISPHERE,
FRESH FROM LIVING FLOWERS.
Murray & Lanman's
FLORIDA WATER.
Prepared from flowers.

This is the original toilet water so much extolled by the spanish press of America and Europe, and of which so many imitations have been sold in this country. We understand that it was for the purpose of protecting the public against imposition, that the proprietor of the genuine article introduced in the Spanish republics, Cuba, Brazil, and Europe twenty one years ago, commenced manufacturing it for the home market as well as for exportation. It has already become popular, and is likely to superceed here, as it has done in America the more costly European perfumes. It is equal in all repects to the finest of them.

For sale by all first class Toko's on Java. (6123)

Boekhandel BRUINING & WIJT.

Nog weinige exemplaren voorhanden van:

IDEEËN VAN MULTATULI,
Tweede Serie, eerste Aflevering,

alleen à *comptant* verkrijgbaar te Batavia à ƒ 3,—; franco per post (tegen toezending van een postwissel) ƒ **3,25**.

Aan hen, die dit verlangen mogten, zal de toezending der IDEEËN voortaan geregeld plaats hebben. Exemplaren van de thans afgeloopen *eerste Serie* der *Ideeën* zullen op aanvrage uit Nederland worden ontboden. (6077)

De Utrechtsche IJzergieterij.

Administrateurs de heeren:
H. Kruseman en J. van den Wall Bake, gaat steeds voort in Indië te leveren STOOM- en andere WERKTUIGEN, alle soorten van METAAL- en IJZERWERKEN en met het inrigten van fabrieken.

Informatien K. M. VERLOOP,
Architect en Werktuigkundige, Batavia.
(5954)

Te Koop: Het **Locaal**, gelegen aan de *Groote Rivier*, geoccupeerd door en te bevragen bij HAGEDORN, PLUMP & Co. (5977)

TE KOOP

bij de ondergeteekenden: eene C Size **Suikermolen** van *H. O. Robinson & Co.*, met Stalen As en Cylinders van 45 × 27 Eng. Dm., dagelijks verwacht wordende met het schip *County of Renfrew*, die naar verkiezing van den kooper, te Batavia, Samarang of Soerabaija kan afgeleverd worden.

(6083) MACLAINE, WATSON & Co.

Te Koop:
ongeveer 340 Tons
Beste Engelsche STEENKOLEN,

dagelijks verwacht wordende per het schip *Ortelius* en leverbaar in éene haven van Java *naar verkiezing*.

Nadere informatien bij
(6091) E. MOORMANN & Co.

Te Koop of te Huur met primo Januarij:

Het **HUIS** met twee verdiepingen op *Koningsplein*, thans bewoond door den Heer ANTHON.
Te bevragen bij
(6112) A. P. AGANOOR.

TE HUUR:

een 2028/4400 gedeelte in het land **BANKA KEMANG**; benevens **2 Steenbakkerijen**, gelegen op *Menteng*. Te bevragen bij
(6099) BINA HASSAN qq.

Te Huur:
de Appartementen
regts van het Hoofdgebouw.
(6098) CAVADINO.

Twee Huizen in de *Beneden-stad*. Adres Bureau dezes. (6084)

TE HUUR:

Het te *Goenong Saharie* achter het *Paleis* gelegen WOONHUIS, vroeger geoccupeerd door den Heer *Kessler*. Huurprijs ƒ 120,— 's maands.
(6085) REIJNST & VINJU.

TE HUUR voor een matige prijs, een kapitaal **Huis en Erf**, gelegen op *Tangkie*, *Manga Besaar* vroeger bewoond door den Majoor **Koch**.
bevragen bij Mr. HENNIJ, *Advocaat*. (5982)

Wordt Gevraagd:
eene Hollandsche KINDERMEID.
(6132) *Adres:* Mevrouw KLEIJN.

Bij eene **FAMILIE** zonder kinderen, bestaat voor een Heer gelegenheid tot kost en inwoning.
Adres No. 6095 *Bureau Handelsblad*. (6095)

Avond-Cursus.

De ondergeteekende stelt zich voor een **Avond-Cursus** te openen tegen 1e *Januarij*.
Reflecterenden gelieven zich aan te melden vóór *medio December*.
(6096) R. J. L. WEIJHENKE.

J. B. VRUGTMAN,
vroeger Orchest-directeur te Samarang,

heeft de eer het Bataviasche publiek mede te deelen, dat hij zich alhier gevestigd heeft als **Muzijk-onderwijzer**, zich aanbevelende voor het Onderwijs voor Viool-Piano, Zang en koperen blaasinstrumenten, stemt ook accuraat Piano's.

Woonplaats HOTEL BATAVIA, *Molenvliet*. (6086)

Crediteuren of debiteuren aan den ondergeteekende worden verzocht hunne opgaven of betalingen in te zenden aan zijn Generalen gemagtigde, den Heer **J. E. Teysmann** te *Buitenzorg*.

Dr. P. SWART.
BUITENZORG, 25 November 1864. (6089)

VERGADERING

van Crediteuren der firma's **Hill, Broekman & Co. en Wilson & Co.**, op *Zaturdag den 17den December 1864*, des morgens ten 9 ure, te Soerabaija, in het Locaal der Handelsvereeniging.

De vorderingen der Crediteuren, die nog niet geverifiëerd zijn, kunnen alsdan nog ter verificatie worden aangeboden.

De Commissie van Liquidatie,
B. MULLER.
C. VON OVEN.
(6141) Mr. M. VAN DEN HEUVELL.

Heeren Kleeding-Magazijn.

De ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat hij alhier heeft geopend een **Heeren Kleeding-Magazijn**, en in staat is tot het leveren van alle mogelijke Kleedingstukken.

Na in eenige der beste ateliers te Parijs te hebben gewerkt, is hij bijna 4 jaren bij de Heeren Brandon & Co. als Coupeur werkzaam geweest, terwijl hij door de soliditeit der stoffen en de meest exacte uitvoering van elke Commissie, zich het vertrouwen hoopt te verwerven.

(6120) J. C. ENTZINGER,
Buiten-Nieuwpoortstraat,
tegenover de HH. Loonen & Co.
BATAVIA, *November* 1864.

Geld-Loterij
ten behoeve der in 1865 te houden
Nijverheids-Tentoonstelling,
groot ƒ 200,000.

Eerste prijs	ƒ 75,000
Tweede "	" 30,000
Derde en Vierde prijs	" 20,000 enz.

Loten zijn overal verkrijgbaar gesteld bij de Sub-Commissien voor de Tentoonstelling, en te *Batavia* ten Kantore der **Ned. Ind. Escompto-Maatschappij**.
(5976)

Ned.-Ind. Zee- en Brand-Assurantie Maatschappij.

Genoemde Maatschappij is voortdurend bereid tot sluiten van **Verzekering tegen Schade door Brand** te veroorzaken, hetzij op **Suiker-, Koffij-, Thee of andere Etablissementen en Inventaris**, als op **Woonhuizen, Inboedel en Meubilair**, waarvan de premie bedraagt tusschen **25 en 75** Cents 's jaars voor iedere verzekerde ƒ 100,—, afhankelijk van den stand van het Perceel en zijne belendingen.

NAMENS HET BESTUUR,
P. TIEDEMAN Jr.,
D. JANNETTE WALEN.
Directeuren.

Agenten op Java:
FRASER, EATON & Co. te *Soerabaija*.
B. KOPERSMIT & Co. te *Samarang*.
SAPORTAS & Co. te *Cheribon*. (5665)

De Commercial Union,
Assurance Company,
gevestigd te LONDEN.
Kapitaal 2,500,000 pond Sterling.

De ondergeteekenden benoemd tot Agenten dezer Maatschappij, hebben de eer belanghebbenden te berigten dat zij bereid zijn **verzekeringen tegen Brandschade** aan te gaan voor genoemde Maatschappij tegen de gewone voorwaarden.

Nadere informatien te bekomen bij *de Agenten*,
MACLAINE, WATSON & Co. te *Batavia*.
McNEILL & Co. te *Samarang*.
(5752) FRASER, EATON & Co. te *Soerabaija*.

Indische Waarborg-Maatschappij.

Genoemde Maatschappij is bereid gelden in Administratie op te nemen, *onder garantie*:

1o. Tegen alle verlies op de kapitalen die haar in beheering worden toevertrouwd;

2o. Van de geregelde betaling eener bepaalde rente (voorloopig vastgesteld op 6 pCt. 's jaars), over die kapitalen.

Bij de Statuten der Maatschappij is voorgeschreven dat zoowel het Maatschappelijk kapitaal als de toevertrouwde gelden in den regel tegen zakelijke zekerheid (**Hypotheek of Pand**) zullen moeten worden belegd.

Voor kennisname der verdere voorwaarden wende men zich bij **FRANCO** aanvrage tot de *Directie* of *de Agenten der Maatschappij*.

Mr. F. ALTING MEES,	Mr. R. V. HEIJLIGER,
A. R. J. CRAMERUS,	Mr. H. ROCHUSSEN,
W. SUERMONDT Wz.,	*Directeuren.*
Commissarissen.	

Agenten in Indië: Te Samarang *McNeill & Co.* Te Soerabaija *W. Cores de Vries*. Te Padang *Paine, Stricker & Co.* Te Makassar *J. F. van Leeuwen & Co.*

BATAVIA, 26 September 1863. (5551)

Imperial
Levensverzekering-Maatschappij,
Old Broad Street, London,
opgerigt in het jaar 1820.

Het Maatschappelijk kapitaal bedraagt £ 750,000 verdeeld in 7500 aandeelen van £ 100 elk, terwijl het gevestigde premiefonds bedraagt ruim £ 750,000, waaruit blijkt dat deze Maatschappij meer dan £ 1,500,000 bezit, bij een jaarlijksch inkomen van £ 100,000, om aan de verpligtingen in het vervolg op bestaande polissen ten beloope van £ 2,500,000 te voldoen.

Alle vijf jaren zal vier vijfde gedeelte van de winst als Bonus aan de polissen worden toegevoegd, zonder dat daardoor de verzekerde persoonlijk verantwoordelijk wordt, zooals bij onderlinge Maatschappijen.

De premiën kunnen maandelijks voldaan worden.

Omtrent maatstaf der premiën en alle verdere informatiën betrekkelijk deze Levensverzekering-Maatschappij, kan men zich vervoegen ten kantore van de ondergeteekenden, alwaar men op verzoek prospectussen der Maatschappij en blanco staten kan erlangen.

MACLAINE, WATSON & Co., *Batavia*.
McNEILL & Co., *Samarang*.
(5697) FRASER, EATON & Co., *Sourabaya*.

---

23 November 1864.

De ongeteekende Brief, geadresseerd aan **G.**, is ontvangen en aan het daarin uitgedrukt verzoek voldaan, onder het beoogde doel evenwel te bereiken. **G.** houdt zich dus dringend aanbevolen een **nader schrijven** te ontvangen, kunnende men van de stiptste geheimhouding verzekerd zijn. (6093)

Let wel!
Particuliere Posterij

tusschen
Batavia en Buitenzorg.
20 nieuwe ENGELSCHE REISWAGENS ter beschikking der Reizigers.
ENGELSCHE REISWAGENS 4 PAARDEN ƒ **30,—**.
Adres: **Marine Hôtel**, *Rijswijk* en op **Weltevreden**, naast het Postkantoor.
6133) A. COMBES.

Stoom- en Scheepvaart.

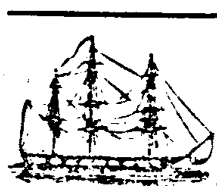
Het vertrek der Stoomschepen gedurende de maand November 1864 is geregeld als volgt:

STOOMVAART in den INDISCHEN ARCHIPEL.

Van **BATAVIA** naar MUNTOK, RIOUW en SINGAPORE den 2den en 16den.
" SAMARANG en SOERABAIJA den 7den, 15den, 22sten en 29sten.
" BILLITON, PONTIANAK en SINKAWANG den 8sten.
" BENKOELEN en PADANG den 23sten.

Van **SOERABAYA** naar SAMARANG en BATAVIA den 7den, 15den, 22sten en 29sten.
" MAKASSAR, TIMOR KOEPANG, DELHI en de MOLUKKEN den 15den.
" BAWEAN en BANJERMASSING den 27sten.

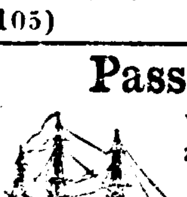
Nadere inlichtingen te bekomen *op de Stoomboot Kantoren in de stad, bij* W. CORES DE VRIES *te Batavia en te Soerabaija.* NIEUWVEEN & SCHUIJMER *te Samarang.* (6134)

Voor den overvoer van Passagiers naar NEDERLAND, bestaat alsnog eene uitmuntende gelegenheid met het wel ingerigte Nederlandsch fregat-campagne-schip
Anna Digna,
gezagvoerder **Ouman**,
zijnde nog eenige hutten disponibel.

Het vertrek van hier zal plaats hebben omtreeks 4 December e. k.
(6105) B. KOPERSMIT & Co.

Passage naar Nederland

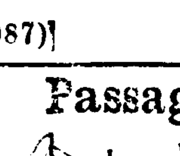

wordt aangeboden met het voor Passagiers zeer doelmatig ingerigte Nederl. Barkschip
Frans & Elise,
Kapt. **T. J. Niedfeld.**

Het schip thans aan de Oostkust in lading zijnde, zal in begin December van Probolingo de reis aanvaarden.

Nadere informatiën bij *de Agenten*,
BAHLMANN & Co., *Batavia*.
" *Samarang*.
(6087) " *Sourabaya*.

Passage naar NEDERLAND

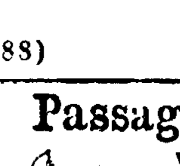

wordt aangeboden met het snelzeilend Nederlandsch Barkschip
Bernard & Agnes,
Kapitein **B. Ordeman,**

zullende dit schip tegen het einde van November van *Samarang* vertrekken.

Nadere informatiën bij *de Agenten*,
BAHLMANN & Co., *Batavia*.
" *Samarang*.
(6088) " *Sourabaija*.

Passage naar NEDERLAND,

wordt aangeboden met het Nederlandsche nieuw gekoperd Fregatschip
Geertruida Maria,
Kapt. M. DE LIGNY,
groot ca. 500 Lasten.

Dit schip is voorzien van uitmuntende en luchtige inrigtingen en zal in den loop der maand December te *Soerabaija* tot vertrek gereed zijn. *De Agenten*,
(6135) E. TEN BRINCK & Co.

Batavia.

28 November 1864.

Gisteren namiddag kwam alhier ter reede de Gouvernements-stoomboot *Java*, gezagvoerder *Bernoster*, aan boord hebbende de passagiers en brieven van de Fransche mail, welke zij van de *Hydaspe* overgenomen had. Laatstgemelde boot, behoorende aan de Messageries Impériales, die voor het eerst de mail naar Batavia overbrengen zoude, geraakte niet ver van Singapore op de klippen en kon, niettegenstaande de onvermoeide pogingen van de *Java*, daarvan niet worden afgebragt. Deskundigen vreezen dat de *Hydaspe* verloren zal zijn.

Van Riouw is dadelijk een stoomboot gezonden om zooveel mogelijk hulp te bieden, en in het uiterste geval den gezagvoerder en de equipage te redden. De mailbrieven loopen tot 18 en de telegrammen tot 25 October.

— De reizigers voor de Fransche mail zullen per *Hertog Bernard* naar Singapore worden overgebragt, waarheen de afgetreden leden uit den raad van Indië, de heeren A. Prins en Jhr. Mr. H. C. van der Wijck, en de Vice-Admiraal May per *Bromo* zullen vertrekken. De *Java* gaat naar Celebes om het nieuw benoemde lid in den Raad van Indië den heer Kroesen, af te halen.

Aangekomen Passagiers.

Van Samarang per *Koningin der Nederl.*, de heeren Heijning, Marten, Jasper, Musquetier, Greefkes, Klein.

Van Singapore per *Java*, de heeren Coster en echtg., van Oven, 3 dames en 1 kind, de Kock, van Bosse, van Soele, Pistorius, van Elst, van der Wijck, van Mattenburg, de la Porte, van Vlote, Ament, Calcer.

Laatste Telegrammen.

Londen, 21 October. Vele faillissementen in de city. De Hertog van Newcastle is overleden.

Londen, 25 October. Een hevige storm op de Oost- en Westkust heeft enorme schade aan schepen toegebragt. Verschillende geruchten loopen over een ontmoeting der Keizers van Frankrijk en Rusland te Nice. De katoen is nog meer gedaald, maar in deze week belangrijk gerezen. Meer ruimte van geld. De Manchester-markt is beter.

New-York, 13 October. De verkiezingen in Ohio en Indiana zijn gunstig voor den Republikeinschen candidaat. Geen nieuws van militairen aard.

Van Japan wordt berigt dat Sir Rutherford Alcock door het Engelsche Gouvernement is uitgenoodigd zich tijdelijk naar Europa te begeven om over den staat van zaken in Japan met de Ministers te confereren. De aanval op den Nederlandschen Consul te Jedo schijnt geen politieke beteekenis te hebben gehad.

Laatste Telegraphische Dépêches.

Weenen, 15 October. De *General Correspondenz* meldt dat de conferentie heden weder eene zitting hield, waarbij het is gebleken dat de gevolmagtigden het nu weldra eens zullen zijn. Men vleit zich nog voor het einde dezer maand tot het sluiten van den vrede met Denemarken te zullen geraken.

Messina, 15 October. Volgens berigten uit Tunis van den 2den, zijn de opstandelingen langs de kust door de troepen van den Bey geslagen en daarna in onderwerping gekomen.

Rome, 15 October. De pauselijke gendarmerie heeft in vereeniging met de Fransche troepen belangrijke operatien tegen de bandieten tot een goed einde gebragt, waarbij twee rooverbenden uit elkander werden gejaagd met achterlating van vele dooden en wapenen, terwijl verschillende bandieten gevangen werden genomen.

New-York, 5 October. Generaal Grant is er in geslaagd Poplar-Grove geheel meester te worden, terwijl de Zuidelijken geretireerd zijn.

Goud agio $90^1/_4$. Katoen flaauw.

Turin, 15 October. De *Italia Militare* meent te weten, dat de koning een decreet geteekend heeft, waarbij amnestie wordt verleend aan de gevangenen van Aspromonte.

Volks-Ziekten.

Bantam. — In het distrikt Anjer kwamen van 1 t/m 25 Maart 42 gevallen van koorts voor, welke echter glukkig allen zeetgunstig verliepen.

Preanger-Regentschappen. — Van de 8 poklijders, die den 30sten November 1863, in het distrikt Bandjar, onder behandeling bleven, is sedert niets meer vernomen. Wij mogen daaruit opmaken, dat deze ziekte aldaar geen voortgang heeft gehad.

In het distrikt Bonga van de afdeeling Bandong, kwamen van 1 Augustus tot 30 September voor . 177 koorts-lijders, van
dezen herstelden . . . 158
overleden . . . . 19 — 177 koorts-lijders.

Ook deze epidemie mag dus als geëindigd beschouwd worden.

In de distrikten Kwassan, Passer-Pandjang, Bondjor en Singa-parna deden zich op 21 December 1863 eenige gevallen van pokken voor. Dit was de aanvang van eene epidemie, welke tot 30 April 1864 duurde. Gedurende dien tijd werden 85 personen aangetast, van welken slechts 9 overleden; de overigen waren op genoemden datum geheel hersteld.

Poerwakarta. — Van den 12den April t/m 22 September zijn in de adsistent-residentie Krawang, distrikt Kali-djati, 11 lijders aan pokken onder behandeling gekomen. Op genoemd tijdstip waren, uitgezonderd 2, welke aan deze ziekte zijn bezweken, allen hersteld.

Samarang. — In de verschillende distrikten van de afdeelingen Samarang, Kendal, Demak, Glapan en Kali-woengoe hebben zich sedert 21 Januarij zeer vele gevallen van koorts voorgedaan.

Het geheele getal der aangetasten bedroeg tot 10 October . . . . 14037 lijders,
dat der herstelden . . . 13171
„ „ overledenen . . . . 780 — 13951 „

zoodat nog onder behandeling bleven . . 86 lijders.

Dat eene dergelijke uitgebreide epidemie van algemeene oorzaken afhangt, is duidelijk, en deze oorzaken moeten hier gezocht worden in de vochtigheid van den bodem en in schadelijke uitwasemingen: de gevolgen van inundatiën, welke aldaar herhaaldelijk plaats grijpen, door den geringen weerstand, welke de dijken aan den krachtigen stroom der rivieren kunnen tegenover stellen.

Rembang. — In verscheidene dessa's van de distrikten Blora, Panolam, Bandoeklatoong, Binangoon, Ngramen, Karang djatti, Waroe, Soelang en Djepan kwamen, van 10 Junij t/m 10 October onder behandeling . . . . 1892 koorts-lijders,
van deze zijn hersteld . . 1654
overleden . . . . . 15 — 1705 „

terwijl er nog in behandeling overbleven 187 koorts-lijders.

Soerabaija. — Van den 10den Junij t/m 31 Julij zijn in het regentschap Grissée 85 gevallen van koorts waargenomen; slechts vier van deze eindigden in den dood, terwijl de overige gevallen allen gunstig verliepen.

Bawean. — In verschillende dessa's van het distrikt Wettan-Negri deden zich op den 28sten Februarij eenige gevallen van natuurlijke pokken voor. Al spoedig taste deze ziekte ook de bewoners van de distrikten Singkapoera, Lor-negri en Koelon-negri aan.

Tot 1 Sept. bedroeg het getal der aangetaste 763 personen,
Dat der herstelden . . . 655
„ „ overledenen . . . . 67 — 722 „

zoodat op genoemden datum nog aan deze ziekte leden 41 personen.

Madura. — In het distrikt Bangkallang bleven op 31 December 1863 nog 7 poklijders onder behandeling; tot 25 Junij 1864 kwamen nog 52 gevallen van deze ziekte voor, waarvan 5 met een ongunstig uiteinde. De overigen zijn allen hersteld.

Uit Sumanap wordt berigt, dat zich in het distrikt Kotta, van 23 Julij tot 24 Aug., hebben voorgedaan 1102 koorts-lijders,
van welken er overleden . 191
en hersteld zij . . . . 509 — 700 „

zoodat er nog altijd overbleven . . 402 koorts-lijders.

Te Pasoeroean zijn, van 3 Junij t/m 10 October, aan natuurlijke pokken onder behandeling gekomen . . 41 lijders;
van dezen zijn er hersteld . . 7
en overleden . . . . . . 15 — 22 „

zoodat het restant nog bedroeg . . . 19 lijders.

Probolingo. — In de gevangenis van het distrikt Probolingo bleven op 29 December van het vorige jaar aan beri-beri onder behandeling . . . . 30 lijders,
tot 17 Mei jl. kwamen hierbij . . . . 151 „

totaal . 181 lijders

Op 11 lijders na, die ten gevolge van deze ziekte zijn bezweken, waren allen op genoemden datum hersteld.

Bezoeki. — In de distrikten Bezoeki, Binor, Moedingen, Boengattan en Wringin bleven op 30 October van het vorige jaar onder behandeling . . . . 565 koorts-lijders;
bij dezen kwamen nog tot 30 September jl. 4457 „

5022 koorts-lijders.
hiervan herstelden 3873
overleden . . . . 649 — 4522 „

zoodat nog onder behandeling bleven . . 500 koorts-lijders;

In verschillende distrikten van de adsistent-residentie Bondowosso bleven, op 30 Oct. 1863, onder behandeling 724 koorts-lijders;
dit getal werd tot 30 September jl. nog vermeerderd met . . . . 5872 „

6596 koorts-lijders;
van dezen herstelden . . . 3853
overleden . . . . 2074 — 5927 „

zoodat er dus nog onder behandeling bleven 669 koorts-lijders.

Op den 30sten October 1863 bleven in verscheidene distrikten van de adsistent-residentie Panaroekan onder behandeling . . . . 262 koorts-lijders;
hierbij kwamen, tot 20 September jl., nog . 3097 „

3359 koorts-lijders;
van dezen zijn er hersteld . 1810
en overleden . . . . . . 1309 — 3119 „

terwijl op genoemden datum nog resteerden 240 koorts-lijders;

In verschillende distrikten van de afdeeling Bezoeki bleven, op 27 December 1863, onder behandeling 580 beriberi-lijders.
hierbij kwamen, tot 30 April jl., . . 2633 „

3213 beriberi-lijders;
hiervan herstelden . . . 1166
overleden . . . . 626 — 1792 „

zaadat op genoemden datum nog overbleven 1421 beriberi-lijders.

Ook in de afdeeling Pradjikan kwamen op 15 Februarij eenige gevallen van beri-beri voor.

Het cijfer der behandelden bedroeg, op 23 April, 265 lijders;
daarvan herstelden 137
en overleden . . . . 51 — 188 „

er bleven dus nog onder behandeling . . . . 77 lijders.

Nog werden in de afdeeling Kapongan eenige gevallen van beri-beri waargenomen.

Het geheele cijfer der behandelden bedroeg, van 7 Februarij tot 23 April. . . . . 20 lijders;
van welke herstelden 13
overleden . . . . 2 — 15 „

en op genoemden datum nog onder behandeling waren 5 lijders.

Banjoemas. — In de adsistent-residentie Tjilatjap bleven op 31 December 1863, nog onder behandeling 3 koorts-lijders
tot 20 Januarij kwamen hierbij nog. . . 14 „

17 koorts-lijders;
van dezen herstelden 8
overled . . . . 1 — 9 „

van de overige 8 is niets naders berigt.

Er bleven, op 31 December 1863, in de verschillende dessa's der distrikten Tjilatjap, Adiredjo en Modjenang in behandeling over, 9 lijders aan pokken. Deze epidemie duurde nog voort tot op het einde der maand Julij. Er werden gedurende dien tijd nog 27 individuën aangetast. Alle deze gevallen zijn in genezing geëindigd.

In de distrikten Tjilatjap, Adiredjo, Modjenang, Wonoredjo en Daja-loehoer, kwamen, van 11 Mei tot 10 October, gevallen van koorts voor . . . . 972 lijders,
hiervan herstelden 712
en overleden . . . . 92 — 804 „

zoodat er nog onder behandeling bleven . . 186 lijders.

Van 10 Augustus tot 10 October zijn in het distrikt Modjenong gevallen van natuurlijke pokken voorgekomen 61 lijders;
hiervan herstelden 45
en overleden . . . . 11 — 56 „

terwijl op gemelden datum nog aan deze ziekte 5 lijders lijdende waren.

Soerakarta. — In het distriskt Sragen kwamen, van 20 Mei tot 10 Augustus, aan dijsenterie voor . . . . 248 lijders'
gedurende deze epidemie zijn er overleden 62
terwijl zijn hersteld . . . . . 186 — 248 lijders.

In genoemd distrikt heeft zich eveneens eene koorts-epidemie voorgedaan. Van den aavang der epidemie, namelijk 10 Mei tot op 31 Julij, kwamen onder behandeling . . . 3052 lijders;
hievan zijn hersteld 2947
en overleden . . . . 78 — 3025 „

zoodat er nog onder behandeling bleven . 27 lijders,

Van 20 Junij tot 10 September, kwamen in de distrikten Klatten, Ampel en Bojolali, 1213 gevallen van koorts voor. Van deze eindigden 196 in den dood, terwijl de overigen gunstig verliepen.

Madioen. — In het distrikt Dero werden, van 25 Mei tot 3 Augustus, 1248 lijders aan koorts onder behandeling genomen.

Van dezen waren op laatstgenoemden datum reeds 1181 hersteld; van de overigen is verder niets vernomen.

Sumatra's Westkust, Padang. — In verschillende dessa's van het distrikt Ajerhadji kwamen, van 21 Maart tot 10 April, 58 gevallen van natuurlijke pokken voor, 11 der aangetasten zijn overleden, de overigen allen hersteld.

Fort de Kock. — Van de 23 koorts-lijders, welke op 31 December 1863 in het distrikt Maloia onder behandeling bleven, zijn geene nadere berigten ingekomen.

Padangsche bovenlanden. — In de distrikten XIII en IX kotta's, Talang, Kotte Anauw, Lieroeken en in de adsistent-residentie Soejajang kwamen, van 20 Februarij tot 20 September, onder behandeling . . . . 571 poklijders,
hiervan herstelden 427
en overleden . . . . 125 — 552 „

zoodat nog als restant werden overgebragt. 19 poklijders.

Van de 11 lijders aan pokken welke 30 November van het vorige jaar nog onder behandeling bleven in de distrikten Lolo-Loegi-pagoe en Alahan-pandjang zijn geene nadere berigten ontvangen.

Van den 21sten Mei tot den 20sten Julij, kwamen er in de distrikten Loempoer en IV kotta's 279 gevallen van koorts voor. Van dezen zijn er slechts 5 ongunstig verloopen, de overigen waren op 12 na op genoemden datum volkomen hersteld.

In de distrikten Loempoer en VI kotta's hebben zich, van 1 t/m 20 Junij, een paar gevallen van dijsenterie voorgedaan, waarvan een in genezing, het andere in den dood eindigde.

Van 10 Augustus tot 20 September kwamen in het distrikt Alahad-pandjang 15 lijders aan dijsenterie onder behandeling; van dezen zijn er 13 hersteld, terwijl nog 2 lijders op genoemden datum resteerden.

In verschillende dess's van het distrikt Danau en Manindjoe zijn, van 1 Julij tot 20 September, onder behandeling gekomen . . . . 234 koorts-lijders;
van dezen herstelden 191
overleden . . . . 7 — 198 „

bleven dus nog onder behandeling . . 36 koorts-lijders.

Aijer-Bangis en *Rau.* — Van 1 Januarij tot 28 Februarij, kwamen in het distrikt Rau 58 lijders aan angina diphtheritica onder behandeling. Van dezen overleden er 17, terwijl de overigen herstelden.

In ditzelfde distrikt zijn, tusschen 1 Januarij en 10 Februarij, 39 gevallen van dijsenterie voorgekomen. Slechts 7 der lijders zijn bezweken, de overigen waren spoedig hersteld.

Van 1 Januarij tot 10 Februarij zijn in meergenoemd distrikt nog 93 koorts-lijders behandeld; van dezen zijn er 3 overleden, terwijl de overigen volkomen zijn hersteld.

In de Ophir-distrikten hebben zich, van 25 Maart tot 1 Junij, gevallen voorgedaan van . . . . . . 571 koorts-lijders;
hiervan herstelden . . . 537
en eindigden doodelijk . . 29 — 566 „

zoodat op genoemden datum onder behandeling bleven slechts . . . . 5 koorts-lijders.

Lampongsche Distrikten. — In de verschillende dessa's van de distrikten Waij-arang, Padga-Passa en Dantaran bleven, op 31 December, 12 ooglijders onder behandeling; tot 10 Februarij kwamen hierbij nog 28 lijders. Allen zijn volkomen hersteld.

Celebes. — In de verschillende dessa's van de distrikten Lamatti en Boeloe-Boeloe bleven, op 25 December 1863, 49 lijders aan variolae onder behandeling. Deze epedimie, welke trouwens goedaardig was, duurde nog tot 31 Maart, gedurende welken tijd nog 62 individuën werden aangetast. Op genoemden datum waren allen hersteld. (*Jav. Court.*)

Soerabaija, 22 November. Maakten wij voor eenigen tijd melding van het plan tot oprigting eener Javasche stoomsleepboot Maatschappij thans is het ons een genoegen te kunnen berigten, dat het aantal inteekenaren tot deelname in genoemde maatschappij reeds zoo groot is, dat op Dingsdag den 6 December de eerste algemeene vergadering van aandeelhouders zal plaats hebben.

Voor hen, die nog niet bekend mogten zijn met de ontwerp statuten stippen wij hier nog als ter loops aan dat van elk aandeel groot ƒ 1000.- vooreerst over 75°/₀ beschikt zal worden. Het eerste fournissement à 25°/₀ moet plaats hebben binnen den tijd van 14 dagen na de bekrachtiging dezer statuten door den Gouverneur Generaal.

De verdere stortingen geschieden binnen den tijd van 14 dagen, nadat daarvan door het bestuur der Maatschappij aankondiging zal zijn gedaan in het officieele Nieuwsblad en in een of meer der te Soerabaija verschijnende bladen.

— Bij de gisteren aan het residentie kantoor gehouden uitbesteding is de levering van 300 A. ℔ meel en 500 Bat. kan olie aangenomen voor ƒ 499.

Voor de levering van 1172 A. ℔ bladkoper was de minste inschrijving tegen 76 cents het pond.

Heden is voor de levering van 750 Bat. kan lampolie de laagste inschrijving geweest voor ƒ 600 of 80 cent de kan.

— De heden gehouden vendutie van 36 Sidney Paarden heeft opgebragt ƒ 6923, of dooreen ruim ƒ 192 het stuk. (*Oostpost.*)

Algemeen Overzigt.

Rotterdam, 16 October. De beweging, door de Fransch Italiaansche conventie te weeg gebragt, begint van lieverlede te bedaren. Wel duren de discussien in de dagbladen, officieuse, en niet officieuse, over de portée daarvan nog voort, maar zij trekken weinig aandacht meer, dewijl men na al het geschrijf daarover tot de overtuiging is gekomen, dat men er niet veel wijzer door geworden is. Het denkbeeld evenwel, dat er iets bijzonders achter die conventie schuilt, wint meer en meer veld; want men maakt niet ten onregte de aanmerking dat keizer Napoleon en Victor Emanuel geen bijzonder tractaat behoefden te sluiten, de eerste om zijne troepen uit Rome te ontbieden en de ander om zijne hoofdstad naar Florence te verleggen.

Binnen eenige dagen komt het Italiaansche parlement bijeen, om over het tractaat te beraadslagen. Dat het aan hevige discussien niet ontbreken zal, kan men gerust aannemen. Ook de finantiele kwestie zal zeker aanleiding tot ernstige debatten geven, want de heer Selia heeft bij zijne komst aan het bewind een ledige schatkist gevonden. Men spreekt van het plan der regering om de spoorwegen te verkoopen en voor 300 millioen schatkistbilletten uit te geven.

Het heeft de aandacht in geen geringe mate getrokken, dat Oostenrijk, 't geen toch alles behalve onverschillig voor de conventie is, des niet te min zijn leger vermindert. Wel is waar was, vóórdat men met die conventie bekend was, reeds in beginsel tot die vermindering besloten: maar algemeen houdt men zich te Weenen overtuigd dat de positie van Oostenrijk door die conventie van geheel anderen aard is geworden. Zoo men al niet het gevoelen is toegedaan, dat zij eene ernstige bedriging tegen Oostenrijks bezitting in Italie is, dan erkent men toch dat er een ernstig gevaar uit kan voortspruiten, en Oostenrijk heeft wel eens bij évenementen van minder belang de verlofgangers onder de wapens geroepen terwijl het thans integendeel een aantal manschappen met verlof huiswaarts zendt. Men zal gereedelijk erkennen dat dit, althans in den eersten oogopslag, zonderling moet voorkomen. Bij nader inzien echter komt men tot de overtuiging, dat Oostenrijk niet anders handelen kan, om de eenvoudige reden dat zijne finantien niet toelaten zijn leger op dien kolossalen voet te houden.— *Est dura necessi tas.* Zoodra de conventie te Weenen bekend was geworden, was in de regeringskringen aldaar de eerste gedachte, dat de voorgenomene vermindering des legers thans van zelf verviel. De heer von Plener, minister van finantien, wilde echter niets weten van het denkbeeld, om het leger op den tegenwoordigen voet te laten, en hij werd daarin krachtig ondersteund door den minister van staat, den heer von Schmerling. Hun gevoelen behield de overhand.

Verschillend zijn de lezingen, die in omloop zijn nopens de houding, welke de pauselijke regering heeft aangenomen, nadat de conventie van 15 September haar was bekend geworden. Zal zij al dan niet een eigen leger zamenstellen? dit was de vraag, welke er uit voortvloeide, en die vraag is zeer gewigtig, omdat in het eerste geval de wil doorstraalt om het wereldlijk gezag des pausen te handhaven met alle kracht, waarover de Heilige Stoel kan beschikken; in het tweede geval geeft hij te kennen dat hij lijdelijk zal blijven en alles aan de gebeurtenissen zal overlaten. Volgens een schrijven uit Rome aan het *Journal des Débats* zou de pauselijke regering er ernstig aan denken, een leger zamen te stellen en zich reeds bezig houden met de middelen, om de daarvoor noodige gelden te bekomen. Ook moet de generaal Lamoricière ernstig aangezocht zijn, om weer het opperbevel over de pauselijke troepen te aanvaarden. De berigten, welke de *Patrie* uit Rome mededeelt, komen hiermede overeen; doch daarin wordt tevens gemeld, dat men te Rome meer tot eene verzoening begint over te hellen, in dien zin dat men, om aan de geldelijke verlegenheid te gemoet te komen, Italie een deel van de openbare staatsschuld zal laten overnemen (waartoe het kabinet van Turin in de conventie zich bereid heeft verklaard), doch altoos onder de noodige reserves of protesten.

Ten slotte dient men wel in het oog te houden, dat Oostenrijk, door het teekenen van verlofpassen in Venetie, dat gewest nog geenszins in een staat van weerloosheid brengt. Er zijn thans 140,000 man aldaar bijeen. Eene vermindering van 15000 man kan dus geen noemenswaardige verzwakking heeten. Op een verrassing is het nog altoos genoeg voorbereid.

In Frankrijk schijnt eene ministerieele wijziging op handen te zijn. Men wil namelijk dat de heer Drouin de Lhuys zal aftreden en wel wegens een verschil met den heer Rouher over de buitenlandsche staatkunde. — Uit Mexico luiden de berigten — altijd volgens de officieele bladen — steeds gunstiger. Het tegendeel is het geval met de tijdingen uit Algerie. Men schijnt in Frankrijk ernstig ongerust over deze kolonie te worden. De Fransche troepen lijden tegenwoordig in de gevechten met de inboorlingen verliezen, waar men vroeger nooit zóó van hoorde. De regering zendt bestendig versterkingen derwaarts.

De vredes onderhandelingen te Weenen zijn nog niet afgeloopen. Sedert eenige dagen luiden de berigten van daar echter gunstiger; men zegt namelijk, dat men het over de financieele kwestie eindelijk eens is geworden. Reeds was gisteren te Berlijn het gerucht in omloop, dat de Oostenrijksche troepen Jutland en Sleeswijk binnen kort zullen verlaten. Het is te hopen voor het ongelukkige Jutland, dat letterlijk uitgezogen wordt.

In Belgie maakt men zich gereed voor de campagne die den 8 Novenber met de opening van de kamers een aanvang zal nemen.

De nationale vergadering van Griekenland zet hare discussien over de nieuwe constitutie nog steeds voort. Hoewel de beraadslagingen reeds twee maanden duren, is zij nog niet verder dat tot art. 55 gevorderd. De vergadering heeft de vrijheid van drukpers, welke zij eerst gehuldigd heeft, in een harer laatste zittingen aan verscheidene beperkingen onderworpen, hetgeen ook het geval is met de vrijheid van geweten. De bebatten zijn niet zelden stormachtig, vooral was dit het geval bij de behandeling der artikelen, waarbij den koning het regt van gratie, doch alleen voor politieke misdrijven, en het regt om onderscheidingsteekenen toe te kennen, wordt toegekend. Ten slotte is aan de kroon dit prerogatief gelaten.

Eene dépêche van graaf Russel aan het Grieksche kabinet, verklaart dat Engeland in Griekenland geen afzonderlijke partij erkent en anarchische demonstratien veroordeedelen, zoo noodig in gemeenschap met Frankrijk en Rusland maatregelen zal nemen tot bevestiging van de goede orde en der dynastie.

Nederland.

Politiek Overzigt.

De leden der tweede kamer bereiden zich tot den strijd voor, die bij de begrooting zal gestreden worden. Zij hebben in de sectiën den arbeid volbragt en weldra zullen wij de sectie-verslagen ontvangen. Intusschen gaan de heeren naar huis rustig de antwoorden der regering afwachten, om later als die ingekomen zullen zijn, in slagorde tegenover elkander te gaan staan. Vóór het reces is echter nog een kleine schermutseling ontstaan tusschen den minister van kolonien, de heeren van Goltstein, Wintgens en Groen, over het voorstel der commissie tot onderzoek der stukken van den heer Stieltjes. De commissie had voorgesteld het verslag te doen drukken, ronddeelen en naar den minister te verzenden. De oppositie had verlangd, dat de commissie een eigen oordeel zou uitbrengen, alhoewel zij zelve geene motie deed om het hare uit te spreken. De geheele discussie scheen slechts gevoerd te worden om den minister eenige hatelijkheden te zeggen. De minister nam daaruit aanleiding om de opposerende heeren op te vorderen, eene motie van wantrouwen tegen hem voor te stellen. Deze deden dit niet, en de conclusie van de commissie werd met algemeene stemmen aangenomen. Zóó eindigde dat spiegelgevecht, waarvan men de bijzonderheden onder de rubriek Staten Generaal zal vinden.

Bij Zr. Ms. besluiten van den 10den October is: 1°. het besluit van den gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië, van den 18den Augustus jl. no. 1z. waarbij, onder nadere goedkeuring des konings, aan den heer jhr. mr *H. C. van der Wijck*, laatstelijk lid in den raad van Nederlandsch Indië, op zijn verzoek, een eervol ontslag uit die betrekking is toegekend, goedgekeurd, en hem verder verleend een eervol ontslag uit 's lands dienst, onder dankbetuiging voor de langdurige en goede diensten, door hem aan den lande bewezen, en met toekenning van pensioen; 2°. tot lid in den raad van Nederlandsch Indië benoemd de heer *W. E. Kroesen*, kolonel der infanterie, gouverneur van Celebes en onderhoorigheden.

Z. M. heeft, ten vervolge op Hl. besluit van 22 Maart ll., no. 79, houdende toekenningen van eervolle belooningen ter zake der expeditie tegen het landschap Tjantong, in de Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo, van en met den 25sten tot en met 30sten April 1863, en der gevechten in de genoemde afdeeling van af ultimo Dec. 1851 tot en met Febr. 1863, ter laatstgemelde zake: 1°. benoemd tot ridders 4de kl. van de Mil. Willemsorde, de korporaals Th. van Sijngel en *C. Casteels*, beiden van het wapen der inf. van het leger in Ned. Indië: en 2°. bij afzonderlijke dagorders, zoo in Indië als in Nederland, doen vermelden, dat aan de voordragt om den fuselier *L. Gruber* te benoemen tot ridder 4de kl. van de Mil. Willemsorde, geen gevolg heeft kunnen worden gegeven, vermits hij sedert is overleden.

Voorts is op verzoek, aan den 2den luit. der art van het leger in Ned.-Indië *C. C. U. J. de Man*, met ingang van den 1sten November 1864, een eervol ontslag verleend uit Zr. Ms. militaire dienst; alsook op verzoek aan den kapitein der inf. van het leger in Ned. Indië *G. W. Oppel*, thans met verlof hier te lande, met toekenning van pensioen, — bevorderd den 2den luit *G. J. du Clour*, van het bat. jagers no. 27, dd. in West-Indië, tot 1sten luit. bij dat bat.; op pens.

Staten-Generaal. — Tweede Kamer.

Zitting van Vrijdag 14 October.

De *Voorzitter* deelt mede dat is ingekomen het berigt van het overlijden van het hooggeschat medelid, den heer S. Cool. — Wordt voor kennisgeving aangenomen.

Voorts zijn in deze zitting eenige ontwerpen van wet *aangenomen*, o. a. tot *verhooging van Hoofdstuk VI der staatsbegrooting van* 1864 (Nieuw Droog Dok te Willemsoord).

Daarop was aan de orde de beslissing op de *conclusie* van het verslag der commissie betrekkelijk de *Inlichtingen nopens het adres van den heer Stieltjes.*

Deze conclusie strekt om dit verslag te doen drukken, ronddeelen en bij afschrift aan den minister van koloniën te zenden.

De heer van Goltstein had wel een uitstel der beraadslaging gewenscht, omdat hij niet gelooft dat men daartoe voorbereid is. Onze tijd, zeide hij, is gewijd geweest aan de begrooting en andere wetten. Als hij dus nu slechts een enkel woord zegt, dan is het alleen om zich voor te behouden nader er op terug te komen. De commissie meent zich van een eindoordeel te moeten onthouden en heeft dit dus aan de vergadering overgelaten. De vergadering moet dus uitspraak doen, maar zijns inziens is het oogenblik daartoe thans niet gekomen. Hij wil enkele bedenkingen mededeelen, die onder het doen van het verslag bij hem zijn gerezen. Wat beteekent het eindoordeel? Wat is het doel daarvan? Zijns inziens dit: De adressant heeft zich tot de kamer gewend om uitstel van den aanleg van den Samarangschen spoorweg, op grond dat er onderscheidene stukken zijn overgelegd, die verminkt en vervalscht waren. O. a. spreekt hij van verschillende uilatingen uit zijn verslag en van valsche cijfers op zijne kaart. Nu zegt de commissie ook dat dit inderdaad heeft plaats gehad, en nu vraagt spr. of de behandeling den adressant te beurt gevallen, op goede gronden kan verdedigd worden en of men hem op grond van zijn adres uit de dienst had behooren te verwijderen? Wanneer hij dus vraagt: wat mogt het eindoordeel zijn? dat meent hij dat het een oordeel moet zijn over de geheel zaak, en of het gedrag van den heer Stieltjes van dien aard was, dat hij ontslagen moet worden! Op dit oogenblik is spr. niet voorbereid om hierover uitspraak te doen. Wel is het hem bedenkelijk voorgekomen of de regering overeenkomstig staatsmans beleid heeft gehandeld.

Hij zal nu niet meer in deze zaak treden; later zal hij er op terug komen, maar het blijft hem twijfelachtig of de minister van kolonien met die bedachtzaamheid en overleg gehandeld heeft die ieder staatsman voegt. Hij wijst daarbij tevens op de persoonlijkheid van den adressant, op diens uitstekende begaafdheden, blijkbaar uit zijne werken en geschriften. Spreker onderzoekt ook op welke wijze de heer Stieltjes zich van zijne ambtspligten gekweten heeft, en komt tot de slotsom dat hij zich alle moeite en ontberingen getroost heeft, ten einde dien pligt te vervullen; en hoe heeft men hem bejegend? Is hij aangemoedigd? Neen, niets dan terugwijzing en tegenwerking heeft hij ondervonden. Als men dit alles wèl gewikt en gewogen had en in aanmerking genomen dat de daadzaken niet konden weersproken worden, dan bestond er grond tot inschikkelijkheid, al had men ook niet den algemeenen regel erkend, dat hij als staatsburger het regt had om zich tot de tweede kamer te wenden. Ten slotte herinnert hij aan den regel dat ieder beschuldigde het regt heeft gehoord te worden.

De heer Wintgens zegt dat de Kamer in de laatste dagen onophoudelijk bezig is. Het verwondert hem dat onder die omstandigheden eene zaak van zooveel gewigt nu in discussie wordt gebragt, terwijl eene grondige behandeling aller belang is, zoowel van de regering als van den heer Stieltjes.

Spreker zegt van het rapport, dat het wel bevat zeer veel zin, maar weinig slot. Waarom heeft de commissie zich van een eindoordeel onthouden? Hij erkent dat zoodanig oordeel dikwerf lastig is, maar de commissie had toch haar oordeel kunnen geven over de handelingen van den heer Stieltjes, over zijne kunde en zijn ijver. Men had daarbij kunnen wijzen op zijn adres in verband tot het regt van petitie, waarop een niet eervol ontslag gevolgd is. Doch de kwestie zelve over den Samarangschen spoorweg daarin behoefde de commissie niet te treden; die zaak blijft altoos aan de orde. In Engeland b. v. is in 1839 een Bluebook over den oorlog in Afghanistan meêgedeeld, en in 1861 werd lord Palmerston in het parlement nog over den inhoud geïnterpelleerd. Zoo ook wordt de spoorwegzaak niet beëndigd door beschikking op het adres van den heer Stieltjes; maar zij blijft aan de orde. De heer Stieltjes heeft gehandeld als een man van convictie en heeft daarom aanspraak op het eindoordeel der commissie. Zou de commissie bereid zijn alsnog dit te geven? Hier kon spr. niet voor de conclusie stemmen.

De heer Storm van 's Gravesande herinnert aan hetgeen hij reeds op 11 December van het vorig jaar over deze zaak gezegd heeft. Zonder de bevoegdheid van het ontslag te betwisten, betreurt hij dit; maar met zijne overtuiging dat de heer Stieltjes niet verdiend had ontslagen te worden, gelooft hij niet, dat dit nu aan de orde is.

Men wil nu van de commissie een eindoordeel hebben over 't gedrag van den heer Stieltjes. Ook dat is zeer moeijelijk. Hij zal nu niet meer over de zaak zelve spreken, maar meent dat de majoor Beijerinck veel schuld heeft aan de verkeerde cijfers. Hij wijst er ook op dat het verslag belangrijke feiten constateert, maar het is moeijelijk een eindoordeel uit te spreken. Overigens sluit de conclusie geen goedkeuring in. En gesteld eens, de comm. had eene ongunstige conclusie voorgedragen; wat zou dit baten? Het is bekend dat de meerderheid voor den minister is; dit is gebleken bij de discussie over het adres van antwoord en de vorige begrooting. Spr. gelooft dus niet dat eene andere conclusie eenige kans had om aangenomen te worden.

De heer Dirks is eenigzins verrast over het voorstel van den heer Wintgens die eene aanvulling der conclusie wil. Niet de commissie, maar een lid kan eene andere conclusie voorstellen, en dan verklaart zich de commissie er voor of tegen. De commissie zou zich zeker niet vereenigen met eene conclusie waarin een eindoordeel werd uitgesproken, omdat dit niet lag in haar mandaat: dat mandaat was alleen onderzoek. Er is geen kwestie in de commissie geweest of zij een eindoordeel zou uitbrengen. Over vele zaken kan nog niet eens een oordeel, laat staan een eindoordeel worden geveld. Er had nog onderzoek op Java plaats toen de commissie in Mei haar rapport vaststelde. Spr beroept zich op Haitink die voor bedaard afwachten is. Die schrijver is zeer onpartijdig, dat bewijst bl. 46 en 47 van zijn geschrift, waarin hij gelooft dat de gouverneur-generaal de bekwaamheden van den heer Stieltjes te laag, en de heer Stieltjes zijne eigen inzigten te hoog gerekend heeft. Wat zal het nu baten als de zaak weer aan de commissie teruggezonden wordt om een eindoordeel te vragen? Slechts één lid was daarvoor; de overigen waren er tegen. De heer Storm van 's Gravesande heeft de heeren Wintgens en van Goltstein al wederlegd; die heeren staan op een geheel verkeerd standpunt. De commissie had niet te oordeelen over het regt van petitie van den adressant en over het al of niet regmatige van het ontslag. De beide adressen handelen daarover niet, maar alleen over vervalsching van cijfers en over uitlatingen.

De heer Groen (voor zoover verstaanbaar) gelooft dat het wenschelijk is zich met de conclusie der commissie te vereenigen. De zaak blijft toch steeds aan de orde, en hij herhaalt zijne vroegere bezwaren tot afkeuring van het gebeurde.

De heer van Nispen verdedigt de commissie. Hij geeft op waarvan de commissie gesaisisseerd is, en wederlegt vooral den heer Wintgens. De taak der commissie was louter onderzoek.

De Minister van Kolonien wijst op het verschil tusschen de houding van den heer Groen voorleden jaar en nu. Destijds werd van de zaak een grooten ophef gemaakt en nu ziet men voor eene motie geene noodzakelijkheid. Dat is niet cordaat. Voorleden jaar was het de vraag of de minister al of niet verantwoordelijk gehandeld had: ja, eigenlijk gezegd, kwam het toen daarop neder: heeft de minister de kamer misleid, ja of neen? Nu is de minister verwonderd over de zoetsappige wijze van den heer Groen. Hij geeft ook geenszins toe dat de behandeling dezer zaak een vlek op zijne handelingen zou werpen, veel min dat de kamer de zaak zou maken tot eene partijzaak, zoo als de heer Storm van 's Gravesande scheen te gelooven. Integendeel, de kamer is gesaisisseerd van bundels stukken. De commissie heeft zich van hare taak op uitnemende wijze gekweten. De zaak is in staat van wijzen. En nu zeg ik, vervolgt de min. aan hen, die in December spraken over onverantwoordelijke handelingen, dat deze nu eene motie van wantrouwen voorstellen. Ik maak mij sterk mij te verdedigen, en mogt er een votum tegen den minister komen, dan zou men nog een grooter resultaat hebben, vooral voor den heer Wintgens die onlangs zeide dat met elken dag de waardigheid van het koloniale regeringsbeleid verminderde. Het resultaat zou dan zijn dat de minister zeker niet zou wachten tot twee of drie afkeurende motien hem troffen, maar dat hij aan eene genoeg zou hebben. Men zeide dat de zaak met te veel spoed is behandeld. De min. antwoord: de respectieve stukken zijn reeds lang bij de Kamer; het rapport is van 13 Mei. Heeft men dus geen tijd genoeg gehad? Er is geen betere gelegenheid dan nu om de zaak af te doen. De min. meent dat de heer Storm een hard woord gesproken heeft over den majoor Beijerinck. Hem is het nog niet bewezen, dat de cijfers geheel uit de lucht gegrepen zijn. Nog dezer dagen heeft de min. becijferingen ontvangen die meer de zijne nabijkomen. Maar bovendien, kan eene regering daarvoor aansprakelijk gesteld worden? De twijfel van den heer Groen of de zaak van den Java-spoorweg in het moederlan wel goed behandeld is, sluit zich aan bij de opmerking van een ander spreker, dat die zaak eene vlek voor de regering zou daarstellen. De min. antwoordt hierop: al was het heden de laatste dag dat ik hier sta, altijd zal ik die zaak als de grootste beschouwen, en ik kan er nu bijvoegen dat elke mail tijdingen brengt die mij bevestigen in mijne gunstige meening over den Samarangschen weg, zoo als die nu is. De heer Groen beweerde ook dat de kamer toen ook niet op de hoogte der zaak was. De minister meent dat zij veel beter op de hoogte kon wezen dan bij de aanneming der Zeeuwsche lijn in 1860. Wat het verwijt van overijling en de veranderde rigting betreft, antwoordt de minister, dat de gouverneur-generaal reeds gezegd had, dat de zijtak op Ambarawa zeer goed kon worden aangelegd. De heer Groen weet dit, maar komt er telkens op terug. De min. erkent, dat het eene absurditeit was, om den heer Dixon met het onderzoek van het terrein te belasten, maar de min. is daar niet schuldig aan; nog erger was het dien heer eene statistiek van de rijstproductie op te dragen. — Wat den heer Storm van 's Gravesande betreft, die inlichtingen vroeg nopens de werkzaamheden aan den spoorweg, kan de min. een allerbevredigendst antwoord geven. De zijtak heeft niet die bezwaren die men had voorgespiegeld, Nadere berigten versterken den min. in dat gevoelen; men heeft zelfs nog gemakkelijker passages gevonden dan de heer de Bordes aanvankelijk had aangewezen, Hij heeft brieven van den gouverneur-generaal ontvangen die zeer gunstig over het werk luiden. De lijn wordt geen berg-spoorweg, maar een gewone spoorweg. Hij zal binnen den termijn der concessie gereed zijn, en het daarvoor bestemde kapitaal zal welligt niet eens noodig zijn. Een deskundige had verklaard dat als men hem den weg à forfait voor 14 millioen wilde laten maken, hij dan in 5 jaren rijk zou terug keeren. Al die bezwaren van den heer Stieltjes zijn gebleken te verdwijnen. Zal de min. nu zeggen, dat de heer Stieltjes ter kwader trouw gehandeld heeft? Neen; maar evenmin moet men het dan ook doen voorkomen, dat de regering ter kwader trouw heeft gehandeld, en ik herhaal het, zegt de min., ik wacht eene motie van wantrouwen af.

De heer *Storm van 's Gravesande* verduidelijkt zijne meening, alsof de kamer deze zaak tot eene partijzaak zou kunnen maken. Bij de discussie over het adres is het gebleken dat de meerderheid den weg goedkeurt dien de regering bewandelt. Als nu de conclusie in tegenstelling daarmede is, dan zal de meerderheid die den minister ondersteunt, er niet voor stemmen. Dat is nu geen verwijt van partijdigheid, dat is in elk constitutioneel land zoo.

De heer *van Goltstein* is de commissie erkentelijk voor het volbrengen harer taak, maar hij had toch gaarne haar eindoordeel wenschen te vernemen. Dat was niet moeijelijk, indien het bevatte, wat reeds in het verslag staat: namelijk de juistheid der grief van den adressant dat er verandering in de stukken was gemaakt.

De heer *Groen* kan de uitnoodiging tot eene motie van wantrouwen niet aannemen. Hij geeft een démenti aan de opvatting des ministers, alsof spr. niet cordaat zijn zou. Hij zegt dat het nooit eenig lid in de gedachte is gekomen dat deze minister de kamer heeft willen misleiden, hij constateert de sympathie voor zijn persoon, doch niet voor zijn systeem en gelooft dat de min. soms te veel blijk van heftigheid geeft.

De *Minister van Kolonien* antwoordt dat het geheugen van den heer *Groen* te kort schiet; al het voorgevallene van voorleden jaar is in strijd met wat hij nu zegt. De zaak met den heer *Stieltjes* en den spoorweg was toen wel degelijk gemaakt tot eene quaestie van vertrouwen of wantrouwen. En nu spreekt het van zelf dat de min. er belang in stelt dat er eene beslissing kome. Wat betreft het woord dat de heer *Groen* niet cordaat handelt, datzelfde woord is vroeger tegen den min. gebezigd. Maar de min. vraagt wat het voor houding is als men voorleden jaar telkens met de zaak prikkelt, en zich nu onttrekt.

De *conclusie* der commissie is hierop zonder hoofdelijke stemming *aangenomen*.

Daarop had plaats eene *Interpellatie van den heer Lijnden over de zaken in Indië.*

De heer *van Lijnden* zegt, dat met de laatste mail berigten van West-Borneo zijn ontvangen, die hem verlof doen vragen eene interpellatie aan den minister van koloniën te rigten. Hij twijfelt niet of de minister zal die wel willen beantwoorden.

De *Minister van Kolonien* zegt, dat dit er van afhangt of hij reeds dadelijk zal kunnen antwoorden. Hij is hier gekomen voorbereid over de zaak van den heer *Stieltjes*, en men weet dat het woord hier over Indië gesproken, eene gewigtige beteekenis heeft. Hij herhaalt, dat hij misschien dadelijk zal antwoorden, maar anders verzoeken een anderen dag te bepalen.

De heer *van Lijnden* de vergunning bekomen hebbende, om de vragen te mogen stellen, herinnert dat hij bij 't adres gesproken heeft over de verhouding van de Indische regering tot de bevolking en gevraagd, waarom de telegrammen van den gouverneur generaal in den laatsten tijd niet meer in de *Staats-Courant* werden meêgedeeld? De minister heeft toen de meest geruststellende verklaring gegeven, en er bij gevoegd, dat er geen telegrammen meer kwamen, als er niets bijzonders was. Sedert leest men in de dagbladen de landmailberigten over de westkust van Borneo gelezen, die aller belangstelling hebben opgewekt. De toestand onzer krijgsmagt aldaar wordt als onrustbarend afgeschetst. — Spr. vraagt in 't algemeen of minister iets kan zeggen ter geruststelling, meer bepaald: 1º. Zijn de berigten juist nopens Borneo? 2º. Heeft de minister telegrammen van den gouverneur-generaal nopens die gebeurtenissen? 3º. Zoo ja, zijn zij vatbaar voor openbaarmaking? 4º. En zou de minister dan kunnen goedvinden ze aan de kamer mede te deelen

De *Minister van Kolonien* zegt, dat hij bereid is *dadelijk* te antwoorden. Wat de eerste vraag echter betreft, die is zoo algemeen gesteld, dat zij moeijelijk te beantwoorden valt. De minister kan er niet voor instaan, dat alle berigten, in de Javasche bladen omtrent Sintang gegeven, juist zijn. Meent de spr. echter of de *Kapoeas* verlaten is, dan moet de minister zeggen: *ja*; vraagt hij of er redenen zijn om ongunstig over onze positie te Sintang te oordeelen, dan antwoordt hij: *neen*; maar op de beschouwingen van bladen kan en zal hij hier geen antwoord geven.

Een telegram, die nu ontvangen kon worden, zou twee dagen ouder zijn dan de vorige mail en zeer waarschijnlijk geen latere berigten inhouden, dan die twee dagen op Batavia waren. Van die vroegere berigten is niet per telegram melding gemaakt, omdat zoo iets zeer veel ophef zou maken en, zegt de minister, ofschoon ik het betreur dat de *Kapoeas* verloren is zoo is die zaak toch niet van zoo veel gewigt. — De gouverneur-generaal had alle maatregelen genomen en van hier uit was niets te doen. En dan nog moet de minister vragen: is 't wel zaak al dergelijke onderwerpen in 't openbaar te behandelen; het kon wel zijn een valstrik.

De heer van Lijnden zegt den minister dank voor zijne mededeelingen; maar hij protesteert tegen de uitdrukking „valstrik"; zijne interpellatie had alleen ten doel het belang van hen, die betrekkingen in de Oost hebben.

De *Minister van Kolonien* bedoelt dit: of het wel voorzigtig is dergelijke zaken in het openbaar te behandelen. Verondersteld eens, zegt hij, dat er tijdingen waren die krachtige maatregelen noodig maakten, zou het dan voor het gezag der regering goed zijn, om hier in het openbaar al die zaken te bespreken?

Hiermede is deze interpellatie afgeloopen.

Engeland.

— De Heer Francis Clough, een groot speculant in katoen, is heden gefailleerd. Het passief bedragt £ 500,000, het actief belooft zeer onbeduidend te zijn. Te Manchester failleerde de firma John Fletcher en Co. met £ 100,000, in Bredford David Ramsden met £ 50,000.

— De heden bekend geworden statistieke opgaven nopens den handel doen zien, dat de gedeclareerde waarde van den uitvoer van Britsche en Iersche producten en fabriekanten heeft bedragen gedurende de maand Augustus jl. eene som van £ 16,274.269 tegen £ 14,088,814 in 1863 en £ 12,829,627 in 1862. Gedurende de acht eerste maanden van dit jaar is uitgevoerd voor £ 108,716,219 tegen £ 89,751,851 in 1863 en £ 12,276,107 in 1862.

— Blijkens de dezer dagen in eene officiele opgave bekend gemaakte feiten draagt de nieuwe instelling der postspaarbanken, die in September 1861 in Engeland opgerigt zijn, reeds uitstekend goede vruchten. Er zijn thans in het Vereenigd Koningrijk 3064 postkantoren, alwaar dagelijks gelegenheid is om kleine geldsommen in bewaring te geven met de zekerheid van ze bij een of ander van die kantoren op de eerste aanvrage, vermeerderd met 2½ pCt. rente in het jaar, terug te ontvangen. Sedert Sept. 1861, dus in minder dan drie jaren tijds, hebben de postspaarbanken rekeningen met ruim een half millioen inbrengers geopend en omstreeks 112,000 rekeningen gesloten. Zij hebben 2,130,000 inlagen, te zamen met den interest £ 6,940,000 bedragende, ontvangen, en daarvan £ 2,452,000 in 460,000 betalingen weder uitgekeerd. Van het bedrag der ingebragte sommen was slechts omstreks een zevende deel, te weten £ 1,100,000, uit de oude spaarbanken genomen. Deze uitbreiding van de werkzaamheid der brievenposterij heeft eenige uitgaven noodig gemaakt, maar levert ook geldelijke voordeelen voor de schatkist op, welke nu reeds de uitgaven te boven gaan. Er worden thans door de regering maatregelen getroffen tot uitvoering der onlangs uitgevaardigde wet, krachtens welke de rijkspostkantoren ook als lijfrentekassen en levensverzekeringfondsen en voor min gegoeden zullen dienen. „Wanneer die wet in werking is, zegt de *Times*, zullen de postkantoren voor de min gegoeden hier te lande wezen, wat de banken voor de rijken zijn. De handwerksman zal dan gelegenheid hebben om de zuur verdiende vruchten van zijne noeste vlijt voor den kwaden dag, voor den ouderdom of voor achterblijvende betrekkingen weg te leggen, zonder gevaar, dat zij hem ontvreemd worden en met de zekerheid van een gestadige hoewel niet groote aangroeijing van zijn kapitaal."

Frankrijk.

Parijs, 3 October. Nimmer welligt is een diplomatiek stuk met meer eenstemmigheid beoordeeld dan dit thans met de bekende depêche van den Heer Drouin de Lhuys aan den graaf de Sartiges het geval is. Indien men aan de eene zijde algemeen van oordeel is dat enkelen te vergeefs blijken te hebben willen aantoonen, dat de overeenkomst van den 15den September eigenlijk eene mystificatie ten opzigte van Italie was, erkent men aan de andere zijde even algemeen, dat de Fransche regering zich nimmer, vooral in deze aangelegenheid, duidelijker uitdrukte. Bovendien beschouwt men het als van zeer groote beteekenis, dat het aangeduide stuk door den tegenwoordigen minister van buitenlandsche zaken werd onderteekend, d. i. door den man, die bij zijn optreden als een verdediger van den H. Stoel bekend stond en geroepen werd juist den tegenovergestelden weg in te slaan van dien door zijn voorganger, den Heer Thouvenel gevolgd, en door den markies de la Valette ondersteund. Heden wordt die staatkunde door den Heer Drouin de Lhuys, geholpen door den Heer de Sartiges, toegepast. De beide laatsten, zegt men, hebben dus het onhoudbare van hun stelsel ingezien, of wel zij voeren uitsluitend den Keizerlijken wil uit, kortom, heden is ieder, behalve een enkel clericaal blad, er van overtuigd dat het beginsel der non-interventie voortaan in al zijne uitgebreidheid te Rome zal worden toegepast. Krachtens dat beginsel worden de Fransche troepen teruggeroepen en bovendien den H. Stoel geheel overgelaten zich met zijne onderdanen te verstaan. De bewering van de *Gazette de France*, die tevens van andere zijden wordt bevestigd, en volgens welke kardinaal Antonelli te Parijs zal verklaren dat Rome des noods de medewerking eener andere bevriende mogendheid zal inroepen, is dus minder ernstig dan men oppervlakkig wel zou denken. Noch Oostenrijk noch Spanje zullen zich toch aan het gevaar van een onvermijdelijken oorlog willen blootstellen, die bovendien slechts de inlijving van Rome of Venetie bij Italie of wel van beiden kan verhaasten. In allen gevalle blijkt de bedoelde verklaring nog niet door ons gouvernement te zijn ontvangen. Alleen heeft de Pauselijke nuncius namens de Romeinsche regering officieus geklaagd, dat deze niet bij de onderhandelingen tusschen Parijs en Turyn werd geraadpleegd. De Heer Drouin de Lhuys heeft daarop geantwoord: 1o. dat de terugroeping onzer troepen geheel van Frankrijk afhing, die de bezetting immer even als de H. Stoel als een voorloopigen maatregel beschouwde; 2o. dat het inroepen van Rome bij de onderhandelingen, deze onmogelijk zou hebben gemaakt, aangezien het koningrijk Italie niet door den H. Stoel was erkend, wiens gevoelens op dat punt bovendien overbekend waren, en 3o. dat de onderhandelingen eigenlijk hebben geloopen over de verpligting van Koning Victor Emanuel, om Rome niet aan te tasten.

Parijs, 5 Oct. Men verneemt uit zekere bronnen, dat de H. Stoel hier ter stede heeft doen verklaren, dat de Paus geen gevolg zal geven aan de bepaling van het Fransch-Italiaansche verdrag, betreffende de vorming van een Romeinsch leger, daar de toestand der Romeinsche schatkist dat niet veroorlooft. Uit even zekere bronnen kan men mededeelen, dat de circulaire van den kardinaal Antonelli aan de Romeinsche vertegenwoordigers in het buitenland, nopens de aangeduide overeenkomst, niet alleen nog niet door Mgr. Chigi is ontvangen, maar dat dit stuk vooreerst nog niet verzonden zal worden, ten gevolge van het voornemen des kardinaals, om daarin verscheidene wijzigingen te brengen. De Romeinsche regering wenscht daarenboven vooral de openbaarmaking af te wachten der depêche die voor de onderteekening van het verdrag van den 15den ook aan den Franschen gezant te Turyn werd toegezonden, en die, naar men verzekert, voor 10 dezer in den *Moniteur* zal verschijnen. Ook is het uitstel niet vreemd aan de zending die ... Fransch prelaat te Rome zal worden verstrekt, ... de nooddige inlichtingen omtrent het ... Mgr. ... zich weinig geneigd betoond dien last op zich te nemen, ten gevolge waarvan aan Mgr. Darboy, aartsbisschop van Parijs, zeer waarschijnlijk die zending zal worden opgedragen. De generaal de Montebello, opperbevelhebber der Fransche bezetting te Rome, die per telegraaf herwaarts was ontboden, vertrekt den 7den of 8sten weder naar zijne standplaats.

SCHEEPS-BERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Batavia.

DATUM.	VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	VAN.	DATUM.	AGENTEN.
November 26	Nederl. Indisch	bark	Djenoer	Sahaboedin	Banka		P. Lundberg & Zoon.
„ „	„	stoomb.	Koningin der Nederlanden	Lewis	Samarang	25 Nov.	W. Cores de Vries.
„ 27	Gouvernt.	„	Java	Bernoster	Singapore	24 „	J. Cezard & Co.
„ „	Deensch	brik	Johanna		Monte Video		W. Mathieu & Co.
„ „	„	„	Carl	Svarrer	Siam		Bahre & Kinder.
„ „	„	schoener	Harmonie	Jürgensen	Manilla		Paine, Stricker & Co.
„ „	Zweedsch.	bark	Fata Morgana	Stjernberg	Singapore		Arnold & Zonen.
„ „	Engelsch.	„	Chryseis	Hedley	„		Dümmer & Co.
„ 28	Nederlandsch	„	Cornelia Mathilde	Wulp			Busing, Schröder & Co.
„ „	„	„	Cornelis Gips	Verhoeven	Amsterdam	6 Aug.	B. Kopersmit & Co.

Vertrokken Schepen van Batavia.

DATUM.	VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR.
November 26	Deensch	brik	Juno	Godfriedsen	China
„ „	„	„	Carl	Petersen	Samarang
„ „	Nederl. Indisch	„	Secilie	Pettersen	Soerabaija
„ „	„	bark	Jadul Karim	Said Segaf	
„ 28	Nederlandsch	„	Gijsbert K. G. v. Hogendorp	Fabritius	Nederland
„ „	Hamb.	schip	Nicoline	Winter	„

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven, 13 Oct. St. Jan, Lommerse, Batavia.
Hellevoetsluis, 14 Oct. Fop Smit, Leversteyn, Batavia.

Vertrokken.

Texel, 11 Oct. Dionysia Catharina, v. d. Spruckel, Birkenhead.

Zeilklaar.

Hellevoetsluis, 16 Oct. Jacob, Mulder Drenth, Batavia; Macassar, van Bentveld, Rangoon; Britannia, Wortman, Akyab; Professor van der Boon Mesch, van Zanten, Melbourne; Francina Wilhelmina, van Winkel, Newcastle; Jacoba, Schaap, do.

Vreemde Havens.

Aangekomen.

Liverpool, 13 Oct. Argo, Gesterkamp, Amsterdam.

Vertrokken.

Glasgow, 11 Oct. Scotland, Lyle, Batavia.
Sunderland, 12 Oct. Carolina Agnes, Cook, Anjer.
Royan, 10 Oct. Maria Louise, Laudon, Batavia.
Valparaiso, 21 Aug. Jacobus, van der Tas, Nieuw-Zeeland.

Zeilklaar.

San Francisco, 1 Sept. Joh. Antnonius, v. d. Straten, Hongkong.

Gepasseerd.

Deal, 9 Oct. Herriette Maria, Tjebbes, Amsterdam naar Batavia.

In lading.

Newcastle, 6 Oct. Solid, Anderson, Soerabaija.

Scheepstijdingen.

Penzance, 11 Oct. Gisteren zijn in Mountsbay binnengevallen de Nedel. schepen Elisabeth, kapt. Harms, van New-York naar Antwerpen en Nederwaard, Tergast, van dito naar Rotterdam. Beide schepen zijn 14 dagen in het Kanaal geweest. De Elisabeth heeft klaiver boom en zeilen verloren. De Nederwaard verloor het groot marszeil en heeft onklare pompen.

Gepraaide Schepen.

10 Aug., op 29º ZB. en 46º OL., Decima, Grivel, van Java naar Amsterdam.

7 Sept., op 10º NB. en 26º WL., Californie, Leonhard, van Amsterdam naar Soerabaija.

...., op 49º NB. en 12º WL., Stad Assen, Haverbult, van Londen naar Batavia.

Door het schip Nightwatch, 13 October te Deal aangekomen:

...., op ...., Schelde, Hofman, 22 dagen reis van Newcastle naar Soerbaija.

Aangekomen en Vertrokken Passagiers.

Van *Java*: Per Marie, kapt. Biesthorst: De heer mr. Scheltema met familie en eene Jav. bediende; mevr. de wed. Junghuhn, met zoontje en eene Jav. bediende; de heer Backer, apotheker 2de kl.; de heer Becher en de jongeneer D. Dunlop; de fourier Bruderlin en de sergeant Bouhuys, beide van de inf.; benevens 19 gep. militairen.

Naar *Batavia*: Per Zeenimph, kapt. Graadt van Roggen: De heeren Nieuwenhuys en echtg.; Muntendam en echtg.; Keuchenius en echtg., mejufvr. Hellendoorn; drie dames Winterink; de heeren Lakerveld, Kramer, Kiehl, Steinfoort, Vervat, Broedelet, v. d. Dussen en Auten, en drie Jav. bedienden.

Bevrachtingen der Nederlandsche Handel-Maatschappij.

Door de Nederl. Handel-Maatschappij zijn 15 Oct. bevracht de navolgende 2 schepen, als:

Voor Amsterdam.

Cornelia Geertruida..... kapt. G. G. A. Wielema....... 135 last.

Voor Schiedam.

Henr. Elis. Susanna.... kapt. A. Meijboom............ 213 last.

De N. H. M. vraagt tegen 20 October scheepsgelegenheid voor het transport naar Samarang van ongeveer 1500 last Bazalt in zuilen en kogels, langs boord te Amsterdam of te Rotterdam te leveren.

De N. H. M. vraagt tegen 21 October scheepsgelegenheid voor het transport naar Java van 100 militairen, waaronder 8 onder officieren, benevens 4 kajuitspassagiers, te embarkeren omstreeks de helft der volgende maand.

Te water gelaten Schepen.

Den 14den October is, van de werf van de scheepsbouwmeesters Geb. Pot, onder Bolnes te water gelaten het clipper fregat Minister Fransen van de Putte groot circa 828 last, en gebouwd voor rekening der reeders van Zeylen en Decker te Rotterdam.

— Den 15den October is van de werf de Merwede van de scheepsbouwmeesters C. Gips & Zonen te Dordrecht te water gelaten het clipperfregatschip Kosmopoliet II, gebouwd voor rekening der reederij van de heeren Gebr. Blussé aldaar; gevoerd zullende worden door kapt. J. Bouten en gemeten op 1100 tonnen.

Schepen in aanbouw.

Voor rekening der reeders van Zeylen & Decker te Rotterdam, is 14 October op de werf van de scheepsbouwmeesters geb. Pot, de kiel gelegd van een clipper fregat groot ruim 800 last, dat de naam zal voeren van Willem Poelman

HANDELSBERIGTEN.

Rotterdam, 6 October 1864.

Behalve de Java *Thee* veiling van de N. H. M. waarin op 59 koopen na, de geheele hoeveelheid coulant koopers vond tot hooge prijzen voor de zwarte soorten, en lage prijzen voor de groene soorten, terwijl de Congo 73 à 121 c. en de Souchon 86 à 151 c. opbragt, was de handel in de overige *Koloniale waren* zeer gering, hetgeen trouwens door het op nieuw verhoogde disconto zeer verklaarbaar is, daar dit alle kooplust beneemt en de omzet zich bepaalt tot de dringendste behoefte. Van *Koffij* werden uit de 1ste hand slechts 1000 bn. Java ex Friesland afgedaan, en de prijzen bleven overigens in afwachting der Maatschappij veiling op 19 dezer, nagenoeg onveranderd, hetgeen ook ten aanzien van *Suiker* en de meeste overige artikelen geldt, terwijl nog in veiling van 13000 Ned. ℔ *Gutta Percha*, 6 kavelingen verkocht werden tot 54 à 151 c. en 547 bn. *Cubeben* tot 46½ à 47 c., zoomede 130 kilo Java *Vanille* tot *f* 2 à *f* 9,25, en 250 kilo Bourbon tot *f* 6,50 à 12 naar kwal.

Koffij. De markt bleef kalm, maar vast; meer dan voor dadelijke behoefte werd niet gekocht, en in dat geval moesten volle vorige prijzen besteed worden, maar over het algemeen wil men de veiling van de N. H. M. van 19 dezer afwachten, die de waarde van het artikel moet bepalen, vooral onder den indruk van het op nieuw verhoogde disconto, hetwelk voor het oogenblik de meer gunstige stemming, die zich na de bekendmaking van de N. H. M. aangaande de veiling in Oct. en Nov. openbaarde, weer heeft doen verdwijnen. De verkoopen in de 1ste hand bepaalden zich tot 1600 bn. Java ex Friesland tot ferme prijzen.

Suiker. Ruwe. De algemeene geldschaarschte maakte in de laatste dagen zaken van eenig belang bijna ondoenlijk, te meer daar alle fabrieken gebrek aan aftrek beginnen te gevoelen voor hun fabrickaat, zoodat houders gedwongen waren hunne opgeslagen partijen van de markt te houden, en is dus de markt-waarde geheel nominaal.

Thee. In Chinesche ging niets van belang om, en de prijzen bleven onveranderd. In Java daarentegen werden de 14256/4 en 698/12 kn., in veiling bij de N. H. M. op 12 dezer, met uitzondering van 59 koopen, die opgehouden werden, over het algemeen coulant verkocht tot hooge prijzen voor de zwarte soorten, terwijl Pecco zelfs zeer goed werd betaald; de groene soorten daarentegen waren niet dan tot lage prijzen op speculatie te plaatsen.

Voor *Rijst* blijft de markt steeds flaauw gestemd en er vonden geen afdoeningen in de 1ste hand plaats. Gepeld gaat voor behoefte redelijk van de hand. De noteringen zijn onveranderd.

Specerijen flaauw; *Noot* en *Foelie* worden tot veilingprijs en *Nagelen* van oude veilingen merkelijk daaronder, te vergeefs aangeboden. Java *Kaneel* bleef vast op 6 à 8 c. avans; *Peper* goed prijshoudend.

In Java *Tabak* is na de veiling niets in de 1ste hand omgegaan; voor goede bruine deksoorten is voortdurend vraag tot zeer vaste prijzen. Op 18 dezer worden 521 pn. merk C. H. D. B. min of meer B. S. geveild.

Katoen. In navolging der markt te Liverpool, verkeerde dit artikel deze week in een zeer lustelooze toestand. Er werd dan ook niet dan voor de noodzakelijkste behoefte gekocht, en de prijzen zijn weer wat lager.

Van Java *Huiden* vonden geen afdoeningen in de 1ste hand plaats. De prijzen zijn steeds vast.

Indigo. Na de veiling blijft het stil; alle eerste hands partijen zijn thans opgeruimd en in de tweede hand is alleen met eenig avans te koop, dat voorloopig nog niet betaald wordt. Tot veilingsprijs blijft goed te plaatsen.

Cochenille stil en mooije eerste soort niet boven 200 à 210 c. waard.

Sapanhout in mooije kwaliteit goed te plaatsen doch weinig aangeboden.

Van Amboina *Wortelhout* worden 21 Oct. te Amsterdam door de Ned. Hand. Maats. geveild: 1386 blokk. ca. 23,000 Ned. ℔ mooije kwaliteit, die *f* 20 à 23 getaxeerd worden.

Salpeter zeer flaauw en naar de Engelsche markt te rekenen is Oost-Indische mooije kwaliteit niet boven *f* 18 waard, doch tot die prijzen is niets te koop.

Java *Curcuma* blijft à *f* 12 te koop en alleen nu en dan bij gerijven te plaatsen.

Metalen. Banca *Tin* stil op *f* 60, in navolging der Engelsche markt, die ook geen verbetering onderging. *Lood* in blokken flaauw op *f* 11,75.

Arak. Verkoopen in de 1ste hand vonden voor zoo ver bekend, niet plaats en de markt is stil, maar vast op vorigen prijs.

Droogerijen. De afloop der veiling van 130,000 Ned. ponden *Gutta Percha* en 547 balen *Cubeben*, was als volgt:

13,000 Ned. ℔ *Gutta Percha*: Kav. 1 à 13 opgeh. tot 70 à 170 c.; kav. 14 à 15 verk. tot 54 à 112 c.; kav. 16 à 17 opgeh. tot 90 c.; kav. 18 verk. tot 151 c.; kav. 19 à 20 opgeh. tot 140 c.; kav. 21 à 23 uit de hand verk.; kav. 24 opgeh. tot 50 c.

547 balen *Cubeben*: 250 bn. gezond à 47 c., 145 bn. dito; 122 bn. ligt gevlekt, 30 bn. zwaar gevlekt à 46½ à 47 cts.; alles verkocht. Nog zijn in veiling verkocht 130 kilo Java *Vanille* tot *f* 2 à 9,25; 250 kilo Bourbon Vanille gedeeltelijk verkocht tot *f* 6,50 à 12, naar kwal.

Bindrotting stil, in afwachting der veiling van de N. H. M. op 21 dezer.

Van elk artikel in dit nummer voorkomende, en niet door andere geteekend, stellen zich voor de wet als schrijvers bekend

BRUINING & WIJT

Snelpersdruk, BRUINING & WIJT. Batavia.